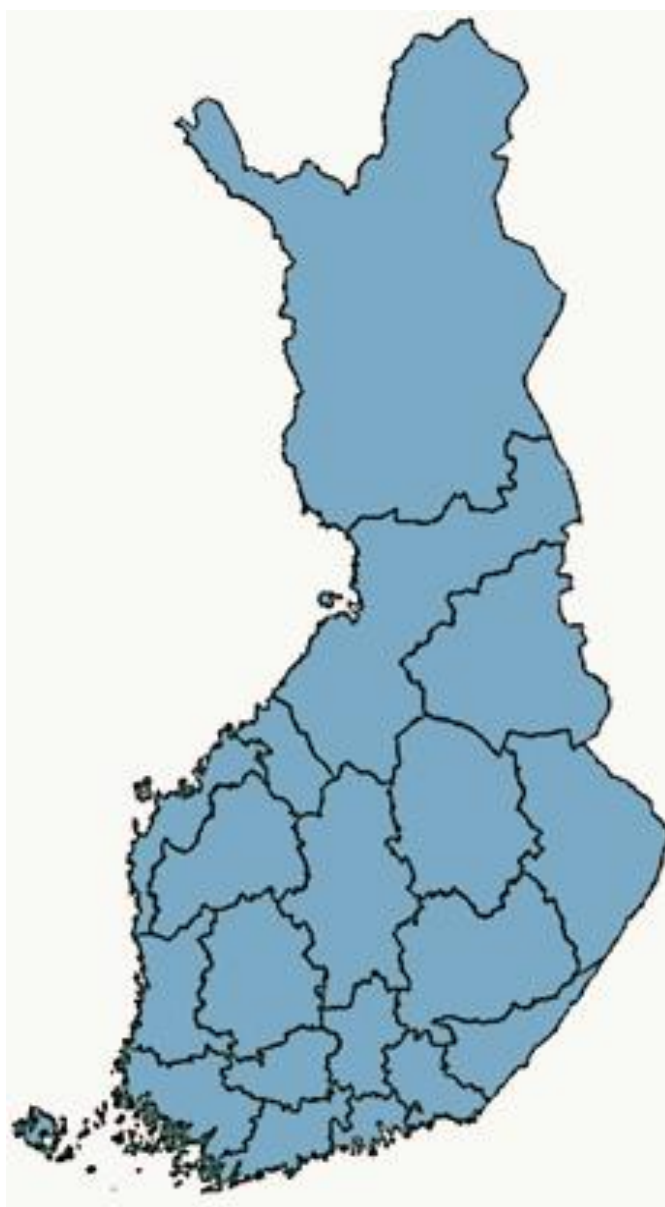

Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelma 2007–2013

2007FI14FPO001

Vuosikertomus 2014

SISÄLLYSLUETTELO

1	MÄÄRITTÄMINEN	3
2	TIIVISTELMÄ	3
3	TOIMINTAOHJELMAN TÄYTÄNTÖÖNPANO TOIMINTALINJOITTAIN	5
3.1	Toimintalinjojen konkreettista edistymistä koskevat tiedot	5
3.2	Europeiska fiskerifonden (EFF), 2007-2013 på Åland	18
3.3	Rahoitustiedot.....	22
3.4	Laadullinen analyysi.....	26
3.5	Seurantajärjestelyt	29
3.6	Havaitut merkittävät ongelmat ja niiden poistamiseksi toteutetut toimenpiteet	29
3.7	Komission toimintaohjelman vuosittaisen tarkastelun perusteella antamat suositukset	29
3.8	Komission tekemät päätökset koskien toimintaohjelman rahoitusosuuksia	29
3.9	Takaisin maksettu tai uudelleen käytetty tuki	30
3.10	Asetuksen (EY) N:o 1198/2006 56 artiklassa tarkoitettu huomattava muutos.....	30
3.11	Toimintaohjelman täytäntöönpanon yleisilanteessa ja yleisissä edellytyksissä tapahtuneet muutokset.....	30
4	TEKNISEN AVUN KÄYTTÖ	30
5	TIEDOTTAMINEN JA JULKISTAMINEN	30
5.1	Toteutetut toimenpiteet.....	30
5.2	Tiedotus- ja julkistamistoimenpiteiden tulosten arviointi	31
6	YHTEISÖN LAINSÄÄDÄNNÖN NOUDATTAMISTA KOSKEVAT TIEDOT	32
7	TÄYDENTÄVYYS SUHTEESSA MUIHIN RAHASTOIHIN JA STRATEGIOIHIN	32

1 MÄÄRITTÄMINEN

Jäsenvaltio: Suomi

Toimintaohjelma	Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelma 2007–2013
Ohjelman numero (CCI-numero):	2007FI14FPO001
Täytäntöönpanoa koskeva kertomus	
Tarkasteluvuosi:	2014
Vuosikertomus on hyväksytty seurantakomiteassa	17.6.2015

2 TIIVISTELMÄ

Ohjelman toteutuminen

Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelman 2007–2013 seurantakomitea kokoontui yhden kerran vuoden 2014 aikana. Uudessakaupungissa 14.5.2014 pidetyssä kokouksessa hyväksyttiin edellisen vuoden täytäntöönpanokertomus lähetettäväksi Euroopan komissiolle.

ELY-keskukset ovat voineet myöntää ja maksaa EKTR-osarahoitteisia elinkeinokalatalouden tukia 7.12.2007 alkaen. Tukien myöntäminen on edennyt koko ohjelmakauden hyvin. ELY-keskukset ja Ahvenanmaan maakunnan hallitus ovat tehneet kaikkiaan 4 174 toimintaohjelman mukaista myönteistä hankepäätöstä vuoden 2014 loppuun mennessä. Julkisista varoista on sidottu 79 milj. euroa, mikä on 90 % toimintaohjelman julkisen tuen ohjelmakehyksestä. Ohjelman julkisista varoista on maksettu 74 milj. euroa (83 % kehyksestä).

Toimintalinjan 4 toiminta käynnistyi vuoden 2008 aikana seitsemän kalatalousryhmän voimin. Vuonna 2010 aloitti uusi kalatalousryhmä Ahvenanmaalla. Kalatalousryhmien toiminta on sujunut hyvin ohjelmakauden aikana. Toimenpiteestä on rahoitettu 373 hanketta ja siihen varastusta julkisesta rahoituksesta on sidottu 84 % ja maksettu 71 %. Hankkeet ovat kohdistuneet monipuolisesti kalatalouden eri sektoreihin.

Seurantaindikaattorien valossa alalla on tapahtunut myönteistä kehitystä. Ammattikalastuksen saaliin määrä sekä arvo merialueella ovat nousseet. Troolarien nettotulokset ovat nousseet, mutta muussa avo-merikalastuksessa ja rannikkokalastuksessa kannattavuus on laskenut liikevaihdon kasvusta huolimatta. Ukrainan kriisin ja venäjäpakotteiden myötä erityisesti kalan vienti kohtasi suuria ongelmia vuonna 2014. Alan uudistumisessa, ts. kalastajien määrässä tavoitetta ei ole saavutettu merialueella. Myöskään vesiviljelysektorin investoinnit eivät ole vielä kasvattaneet kokonaistuotannon määrää odotetulla tavalla. Hylkeitä suojaavia pyydyksiä on tuettu jo enemmän kuin oli tavoitteena koko ohjelmakaudelle.

Ramboll Oy laati toimintaohjelman väliarviointiraportin, joka toimitettiin komissiolle kesäkuussa 2011.

Toimintaympäristö

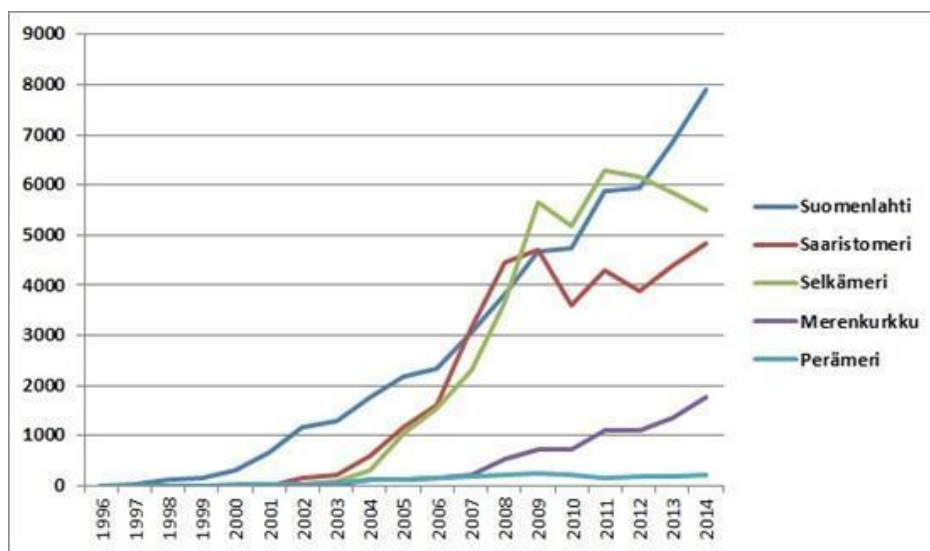
Kalankasvatuksen toimintaympäristössä on tapahtunut myönteistä kehitystä. Vesiviljelylle on laadittu uusi EU-lainsäädännön edellyttämä kasvuun tähtäävä strategia, jonka valtioneuvosto hyväksyi 4.12.2014. Vesiviljelyn sijainninhjaussuunnitelma on niin ikään valmistunut ja sitä on jo sovellettu alan ympäristölupakäytäntöihin. Vuonna 2014 Saaristomerelle myönnettiin pitkään aikaan ensimmäinen uusi ympäristölupa merialueen kalankasvatukselle. Yritykset ovat myös keskittäneet vanhoja pieniä laitoksia ympäristönsuojelun kannalta paremmille alueille. Ympäristöhallinnossa on valmisteltu kalankasvatuksen ympäristönsuojeluohjeen sekä ympäristönsuojelulainsäädännön uudistusta. Kalankasvatuksen ympäristönsuojelun kehittyminen johti vuonna 2014 myös siihen, että Suomessa kasvatettu kirjolohi sai vihreän valon eli suositellun kalatuotteen statuksen WWF:n kuluttajan kalaoppaassa.

Merialueen ammattikalastuksen kokonaissaalis nousi Luonnonvarakeskuksen mukaan edellisen vuoden tasosta noin 148 miljoonaa kiloon vuonna 2014. Edellisvuodesta saalis kasvoi 10 miljoonaa kg.

Suomen elinkeinokalatalouden osalta suurimmat ongelmat liittyivät edelleen alkutuotannon yleisiin kannattavuusongelmiin. Yritysten kannattavuus ei ole kehittynyt odotetulla tavalla. Myös Ukrainan kriisin myötä asetettujen kauppapakotteiden myötä vienti Venäjälle romahti.

Hylkeiden aiheuttamat vahingot heikentävät edelleen erityisesti merialueen rannikkokalastuksen toimintaedellytyksiä. Merihylkeiden rannikkokalastukselle aiheuttamia vahinkoja kompensoitiin ammattikalastajille toimintaohjelman varoista hylkeiden sietopalkkioilla. Tietyillä alueilla myös merimetsojen elinkeinokalataloudelle aiheuttamat vahingot ovat lisääntyneet.

Kuva 1: Merimetson pesivien parien määrä merialueittain vuosina 1996–2014 (Lähde: SYKE)

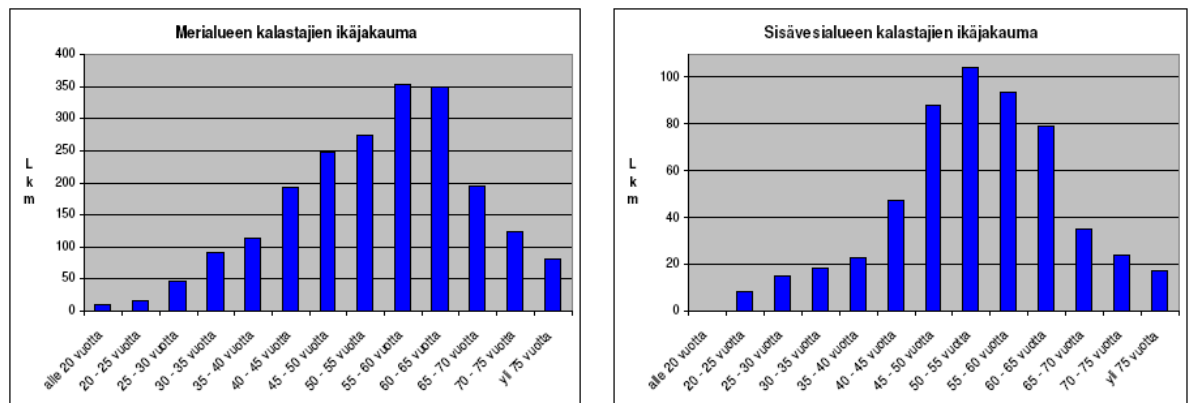
Ammattikalastajien keski-ikä on noussut ja on jo yli 55 vuotta. Suurimmat ikäluokat ovat 45 – 65 vuoden ikäiset kalastajat. Ammattikalastajien lukumäärän ylläpitäminen edellyttäisi merkittävää uusrekrytointia korvaamaan vanhempien ikäryhmien eläkkeelle jäämistä tulevina vuosina.

Ammattikalastuksen toimintaympäristöä muutti vuoden 2014 alusta sovellettavaksi tullut uusi laki kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta. Tammikuussa 2012 annettu komission päätös, to-

tesi, että Suomen kalastusvakuutustukea koskenut järjestelmä soveltuu sisämarkkinoille, edellyttäen että sen ulkopuolelle jätetään yli 12 metrin pituiset alukset ja tukea myönnetään vain Suomen aluevesillä tai talousvyöhykkeellä kärsityistä vahingoista. Lisäksi komissio edellytti, että tukeen oikeuttavat ainoastaan vahingot, jotka johtuvat Suomen erityisistä ilmasto- tai maantieteellisistä oloista tai hylkeistä ja merimetsoista.

EKTR-lainsäädäntö ei sisällä tehokkaita investointitukimahdollisuuksia, joilla voitaisiin edistää uusien kalastajien tuloa alalle ja sukupolvenvaihdoksia. Suomessa on toteutettu mestarikisälli -hanketta, jossa nuoret ovat voineet tutustua kalastajan ammattiin kokeneen kalastajan apuna ja ohjauksessa. Se ei kuitenkaan kaikilta osin täyttänyt odotuksia eikä sitä sellaisenaan ole jatkettu. Kalatalousryhmätöiminnan kautta on kuitenkin tuettu yksittäisiä mestarikisällihankkeita, myös menestyksekkäästi. Tarvetta olisi kuitenkin laajemmin erityisesti sukupolvenvaihdoksia tukevalle järjestelmälle. Kaikkein tärkeintä olisi kuitenkin ammattikalastuksen yleisen toimintaympäristön ja kannattavuuden parantaminen, jotta ala olisi houkutteleva nuorille.

Kuva 2 ja 3: Meri- ja sisävesialueiden kalastajien ikäjakaumat 2009. (Lähde: RKTL)

3 TOIMINTAOHJELMAN TÄYTÄNTÖÖNPANO TOIMINTALINJOITTAIN

3.1 Toimintalinjojen konkreettista edistymistä koskevat tiedot

Toimintalinja I – merikalastus

Seuraintindikaattorien osalta alalla on tapahtunut pääsääntöisesti myönteistä kehitystä, lukuun ottamatta vuoden 2014 venäjäpakotteiden mukanaan tuomia ongelmia. Merikalastuksen saaliin määrä ja arvo ovat kasvaneet nopeammin kuin ohjelmakauden alussa odotettiin. Saaliin määrän ja arvon nousu on johtunut kalan hyvästä markkinatilanteesta ja passiivisen laivastokapasiteetin uudelleen käyttöönotosta sekä runsastuneista silakkakannoista. Toimintaohjelman tavoitteeksi asetetussa merikalastuksen kannattavuuden paranemisessa kehitys on ollut myönteistä. Troolarien nettotulokset ovat nousseet, mutta muussa avomerikalastuksessa ja rannikkokalastuksessa kannattavuus on laskenut liikevaihdon kasvusta huolimatta.

Ammattikalastuksen työllistävyys on laskenut toisin kuin toimintaohjelmassa on tavoitteena. EKTR-lainsäädäntö ei sisällä tehokkaita investointitukimahdollisuuksia, joilla voitaisiin edistää uusien kalastajien tuloa alalle ja sukupolvenvaihdoksia. Ammattikalastajien lukumäärän ylläpitäminen edellyttäisi merkittävää uusrekrytointia korvaamaan vanhempien ikäryhmien eläkkeelle jäämistä tulevinä vuosina. Lisäksi työllistävyyttä arvioitaessa on otettava huomioon, että suomalaisilla aluksilla työskentelee kymmeniä ulkomaalaisia kalastajia, jotka eivät sisälly indikaattorina käytettyihin lukuihin. Toimintaohjelmassa tavoitteeksi asetettu rahoitettujen hylkeenkestävien pyydysten määrä ylitetään selkeästi.

Toimintalinjasta toteutuneita hankkeita on kuvattu tarkemmin kappaleessa 3.4 Laadullinen analyysi.

Taulukko 1: Toimintalinja I indikaattorit ¹

Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Merikalastuk- sen työllistä- vyys (I-luokan kalastajien määrä)	Saavutus	662	664	596	593	535	562	555	540		
	• miehet	629	629	562	555	496	521	537	497		
	• naiset	33	35	34	38	39	41	18	43		
	Tavoite				700			700			
	Lähtötilanne	2006 679									
Merikalastuk- sen kannatta- vuus	Saavutus										
	•Jalostusarvo	45 %	53 %	49 %	47 %	45 %	50 % ^{a)}	43% ^{a)}	a)		
	•Nettotulos	12 %	13 %	19 %	18 %	17%	21 % ^{a)}	12% ^{a)}			
	Tavoite	Toiminnan kannattavuus paranee									
	Lähtötilanne	2006 (Tunnusluvut sisältävät sekä meri- ja sisävesikalastuksen Jalostusarvo 43% Nettotulos 17 %									
Merikalastuk- sen saaliin arvo	Saavutus	25 milj. euroa	23 milj. euroa	24 milj. euroa	27 milj. euroa	33 milj. euroa	36 milj. euroa	47 milj. euroa	40 milj. euroa		
	Tavoite				2010 20 milj. euroa	2013 23 milj. euroa					
	Lähtötilanne	2006 20 milj. euroa									

a) tieto saatavissa 7/2015

b) tieto saatavissa 6/2015

*) ennakkotieto

Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Merikalastuk- sen saalis	Saavutus	118 milj. kg	112 milj. kg	118 milj. kg	122 milj. kg	120 milj. kg	133 milj. kg	138 ⁾ milj. kg	148 ⁾ milj. kg		
	Tavoite				<u>2010</u> väh. 90 milj. kg			<u>2013</u> väh. 90 milj. kg			
	Lähtötilanne	(v.2005) 88,3 milj. kg									
Tuettujen suojaavien pyydysten määrä	Saavutus	1 kpl	45 kpl yht. 46kpl	59 kpl yht. 105 kpl	29 kpl yht 134 kpl	19 kpl yht 153 kpl	13 kpl yht 166 kpl	15 kpl yht 181 kpl	19 kpl yht 200 kpl		
	Tavoite				<u>2010</u> rahoitettu 50 hylkeenkes- tävää pyydystä EKTR:stä			<u>2013</u> rahoitettu 100 hylkeenkes- tävää pyydystä EKTR:stä			
	Lähtötilanne	KOR:sta rahoitettu 100 hylkeenkestävää pyydyistä									

*) Ennakkotieto

Toimenpide I.1 Toiminnan pysyvä lopettaminen

Toimenpiteen varoista voidaan myöntää tukea toiminnan lopettamiseen sellaisille kalastusalus-ten omistajille, joiden kalastusmahdollisuudet loppuvat tiettyjen Euroopan yhteisössä tai kansallisesti tehtyjen kalastuksen säätelyä koskevien elvytys- ja hoitosuunnitelmien, kiireellisten toimenpiteiden tai muiden rajoitusten takia.

Toimintaohjelmasta ei ole rahoitettu toiminnan pysyvää lopettamista.

Toimenpide I.2 Toiminnan väliaikainen lopettaminen

¹ Indikaattoritietoja ei pääsääntöisesti voida erottaa sukupuolten mukaan.

Toimenpiteen varoista voidaan myöntää tukea kalastajille tai kalastusalueiden omistajille hallintoviranomaisen erillisellä päätöksellä. Tukimahdollisuutta ei ole otettu käyttöön.

Toimenpide I.3 Investoinnit kalastusalueisiin, valikoivuuteen ja suojaavuuteen

Toimintaohjelman toimenpiteiden tarkoituksena on tukea ammattikalastuksen investointeja, jotka eivät lisää alueiden pyyntikykyä. Tukea myönnetään vähintään viiden vuoden ikäisiin kalastusalueisiin tehtäviin alueiden turvallisuutta, työoloja, hygieniää, tuotteiden laatua, energiatehokkuutta ja valikoivuutta parantaviin investointeihin.

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 81 hanketta, joissa toimintaohjelman mukainen sidottu julkinen tuki on yhteensä 701 492 euroa. Tuetuissa hankkeissa on vaihdettu alueiden moottoreita sekä parannettu alueiden turvallisuutta.

Toimenpide I.4 Pienimuotoinen rannikkokalastus

Pienimuotoisella rannikkokalastuksella tarkoitetaan kalastusta, jota harjoitetaan alle 12 metrin pituisilla aluksilla, jotka eivät käytä vedettäviä pyydyksiä. Toimenpiteestä rahoitettavien toimien pyritään vastaamaan tiettyihin pienimuotoisen rannikkokalastuksen erityiskysymyksiin ja tukemaan sen kehittymistä nykyaikaisemmaksi ja kannattavammaksi elinkeinoksi.

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 483 hanketta, joissa toimintaohjelman mukainen sidottu julkinen tuki on yhteensä 2 256 675 euroa. Hylkeenkestäviä rysiä on tuettu yhteensä 202 kappaletta. Lisäksi on tuettu mm. hylkeenkestävien katiskojen hankintaa. Toimenpiteestä on maksettu myös lisäpalkkioita hylkeenkestävien pyydysten investoinneille.

Toimenpide I.5 Sosioekonomiset toimenpiteet

Toimenpiteen tarkoitus on myöntää tukea kalastusalan ongelmista kärsineiden kalastajien tilanteen parantamiseksi ja ratkaisujen löytämiseksi myös muihin ammattikalastuksen sosioekonomisiin ongelmiin. Toimenpiteestä on rahoitettu kolme nuoren kalastajan alushanketta, joissa toimintaohjelman mukainen sidottu julkinen tuki on yhteensä n. 29.000 euroa.

Toimintalinja II – vesiviljely, sisävesikalastus, kalanjalostus ja kalan tukkukauppa

Toimintalinjan indikaattoreista vuoden 2013 tavoite on saavutettu mm. ”sisävesikalastuksen saaliin arvo” ja ”vesiviljelyn kokonaiskuormitus suhteessa tuotantoon” -indikaattoreiden osalta.

Vesiviljelyn tuotannon määrä ja arvo eivät ole kasvaneet ennustetulla tavalla. Kalankasvatuksessa on silti alkanut voimakkaan kasvun vaihe, jossa erityisesti arvokkaampien kalalajien tuotantokapasiteettia lisätään ympäristöystävällisissä kiertovesilaitoksissa. Tavoitteena on että Suomen vesiviljelyn taloudellinen arvo tulee kasvamaan nykytasoltaan merkittävästi tulevaisuudessa.

Kalajalosteiden raaka-aineena käytettiin Suomessa vuonna 2013 yhteensä 80 miljoonaa kiloa kalaa. Siitä 53 miljoonaa kiloa oli kotimaista ja 27 miljoonaa kiloa ulkomailta tuotua kalaa. Vientiin pakastetun elintarviketilakan ja -kilohailin osuus oli 45 % jalostusteollisuuden käyttämästä kotimaisesta kalasta. Fileiksi tai muiksi tuorevalmisteiksi jalostettiin 15 miljoonaa kiloa kotimaista kalaa ja 21 miljoonaa kiloa tuontikalaa.

Lisäksi jalostukseen käytetyn kalan määrä sekä kalatuotteiden vienti ovat kehittyneet viime vuosina myönteisesti.

Toimintalinjasta toteutuneita hankkeita on kuvattu tarkemmin kappaleessa 3.4 Laadullinen analyysi.

Taulukko 2: Toimintalinja II indikaattorit ²

Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Sisävesikalas- tuksen työllistävyys (I-luokan kalastajien määrä)	Saavutus	259	260	265	272	276	291	292	316		
	• miehet	247	248	253	261	266	279	279	299		
	• naiset	12	12	12	11	10	12	13	17		
	Tavoite				250			300			
	Lähtötilanne	2006 264									
Sisävesikalas- tuksen kannattavuus	Saavutus •Jalostusarvo •Nettotulos	45 % 12 %	53 % 13 %	49 % 19 %	47 % 18 %	45 % 17 %	50 % 21 %	43%*) 12%*)	a)		
	Tavoite	Toiminnan kannattavuus paranee									
	Lähtötilanne	2006 (Tunnusluvut sisältävät sekä meri- ja sisävesikalastuksen) Jalostusarvo 43 % Nettotulos 17 %									
a) tieto saatavissa 8/2016) ennakkotieto											
Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Sisävesikalas- tuksen saalis	Saavutus**)		3,9 milj. kg		4,6 milj. kg		4,8 milj. kg		b)		
	Tavoite				2010 6,0 milj. kg			2013 väh. 6,0 milj. kg			
	Lähtötilanne	2006 4,5 milj. kg									
Sisävesikalas- tuksen saaliin arvo	Saavutus**)		6,0 milj. euroa		7,7 milj. euroa		10,5 milj. euroa		b)		
	Tavoite				7,0 milj. euroa			8,0 milj. euroa			
	Lähtötilanne	2006 6,3 milj. euroa									
Vesiviljelyn työllistävyys	Saavutus	1430	1285	1157	1256	1259	1239	1182			
	kokoaikaiset	601	535	454	503	492	515	510			
	-miehet	*	*	362	393	403	404	426			
	-naiset	*	*	92	110	89	111	84			
	osa-aikaiset	829	750	703	753	767	724	672			
	-miehet	*	*	577	596	609	569	536			
	-naiset	*	*	126	157	158	155	136			
Tavoite				550 henk.			650 henk.				
Lähtötilanne	1263 493 * * 770 * * *										
Vesiviljelyn kannattavuus	Saavutus •Jalostusarvo •Nettotulos	32 % 8 %	29 % 6 %	30 % 4 %	31 % 7 %	30 % 4 %	26 % 0 %	24 %*) 0 %*)	a)		
	Tavoite	Toiminnan kannattavuus paranee									
	Lähtötilanne	2006 Jalostusarvo 32 % Nettotulos 9 %									
Vesiviljely- tuotannon määrä	Saavutus	13,0 milj. kg	13,4 milj. kg	13,6 milj. kg	11,8 milj. kg	11,3 milj. kg	12,7 milj. kg	13,6 milj. kg	c)		
	Tavoite				2010 19,0 milj. kg			2013 23 milj. kg			
	Lähtötilanne	2006 12,9 milj. kg									
Vesiviljely- tuotannon arvo	Saavutus	42,6 milj. euroa	42,1 milj. euroa	44,4 milj. euroa	44,0 milj. euroa	47,1 milj. euroa	44,6 milj. euroa	56,0 milj. euroa	c)		
	Tavoite				2010 65,0 milj. euroa			2013 85,0 milj. euroa			
	Lähtötilanne	2006 44,2 milj. euroa									

² Indikaattoritietoja ei pääsääntöisesti voida erotella sukupuolten mukaan.

Vesiviljelyn kokonais-kuormitus suhteessa tuotantoon	Saavutus	Fosfori 89 t/a Typpi 726 t/a ³	Fosfori 84 t/a Typpi 668 t/a ⁴	Fosfori 82 t/a Typpi 665 t/a ⁵	Fosfori 76 t/a Typpi 620 t/a ⁶	Fosfori 74 t/a Typpi 599 t/a ⁷	Fosfori 73 t/a Typpi 616 t/a ⁸	Fosfori 94 t/a Typpi 776 t/a ⁹			
	Tavoite				2010 kuormitus suht. tuot. alenee 2 %			2013 kuormitus suht. tuot. alenee 2 %			
	Lähtötilanne	Fosfori 89 t/a Typpi 726 t/a									

a) tieto saatavissa 8/2016

b) tieto saatavissa 10/2015

c) tieto saatavissa 7/2015

d) tieto saatavissa 2/2016

* tieto puuttuu

*) ennakkotieto

**) selvitys tehdään joka toinen vuosi

³ (89 tn +726 tn) / 13.000 tn ≈ 6,3,

⁴ (84 tn +668 tn) / 13.400 tn ≈ 5,6 - muutos (6,3 - 5,6) / 6,3 = 11,1 %

⁵ (82 tn +665 tn) / 13.600 tn ≈ 5,5 - muutos (6,3 - 5,5) / 6,3 = 12,7 %

⁶ (76 tn +620 tn) / 11.800 tn ≈ 5,9 - muutos (6,3 - 5,9) / 6,3 = 6,3 %

⁷ (74 tn +599 tn) / 11.300 tn ≈ 6,0 - muutos (6,3 - 6,0) / 6,3 = 4,7 %

⁸ (73 tn +616 tn) / 12.700 tn ≈ 5,4 - muutos (6,3 - 5,4) / 6,3 = 14,3 %

⁹ (94 tn +776 tn) / 13.600 tn ≈ 6,6 - muutos (6,3 - 6,6) / 6,3 = -4 %

Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä	
Jalostuksen ja kalan tukkukaupan työllistävyys	Saavutus											
	<u>Jalostus</u>	961	880	885	870	930	1021	b)	e)			
	- miehet	539	510	536	552	564	627					
	- naiset	422	370	349	348	366	394					
	<u>Tukkukauppa</u>	492	522	451	490	506	457					
	- miehet	335	352	310	347	357	324					
	- naiset	157	170	141	143	149	133					
	<u>Väh.kauppa</u>	638	629	589	573	546	557					
	- miehet	263	272	272	264	232	234					
	- naiset	375	357	317	309	314	323					
	<u>Tukkuk.&vk</u>	1130	1151	1040	1063	1052	1014					
Tavoite					<u>2010</u> Jalostus 900, tukku- ja väh.kauppa 1150			<u>2013</u> Jalostus 950 tukku- ja väh.kauppa 1200				
Saavutus	<u>2006</u>											
<u>Jalostus</u>	936											
- miehet	540											
- naiset	396											
<u>Tukkukauppa</u>	472											
- miehet												
- naiset	328											
<u>Väh.kauppa</u>	144											
- miehet	602											
- naiset	257											
<u>Tukkuk.&vk</u>	345											
	1074											
Jalostuksen ja kalan tukkukaupan kannattavuus	Saavutus											
	<u>Kalanjalostus</u>											
	•Jalostusarvo	19 %	21 %	20 %	16 %	16 %	17 %	16 % ^{a)}	a)			
	•Nettotulos	0 %	2 %	2 %	2 %	3 %	2 %	3 % ^{a)}				
	<u>Tukkukauppa</u>											
	•Jalostusarvo	14 %	14 %	14 %	14 %	12 %	11 %	10 % ^{a)}	a)			
	•Nettotulos	4 %	3 %	3 %	4 %	2 %	1 %	1 % ^{a)}				
	Tavoite				<u>2010</u> Toiminnan kannattavuus säilyy väh. lähtötasolla			<u>2013</u> Toiminnan kannattavuus paranee				
	Lähtötilanne											
	<u>Kalanjalostus</u>											
•Jalostusarvo	22 %											
•Nettotulos	3 %											
<u>Tukkukauppa</u>												
•Jalostusarvo	16 %											
•Nettotulos	5 %											
Jalostukseen käytetyn kalan määrä	Saavutus**)	74 milj. kg		75 milj. kg		65 milj. kg		80 milj. kg				
	Tavoite				<u>2010</u> 70 milj.kg		<u>2013</u> 75 milj. kg					
	Lähtötilanne	<u>2005</u> 65 milj. kg										

a) tieto saatavissa 8/2016

b) tieto saatavissa 10/2015

e) tieto saatavissa 10/2016

**) selvitys tehdään joka toinen vuosi

*) ennakkotieto

Toimenpide II.1 Vesiviljely

Toimi II.1.1 tuotannolliset investoinnit

Toimintaohjelmassa tukea voidaan myöntää investoinneille, jotka koskevat tuotantolaitosten rakentamista, laajentamista, laitehankintoja ja ajanmukaistamista erityisesti siltä osin kuin on kyse hygieniaan, ihmisten ja eläinten terveyteen ja tuotteiden laatuun liittyvien olosuhteiden parantamisesta, kielteisten ympäristövaikutusten vähentämisestä tai myönteisten ympäristövaikutusten lisäämisestä.

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 228 hanketta, joissa toimintaohjelman mukainen julkinen tuki on yhteensä 10 761 716 euroa. Toimenpiteestä on tuettu mm. kalankasvatuskassien hankintaa sekä kiertovesilaitosten rakentamista sekä muita investointeja, joilla pyritään pienentämään ympäristökuormitusta. Suurimmat hankkeet ohjelmakaudella ovat olleet Caviar Empirik Oy:n "Sammen kasvatustiloksen rakentaminen II"-hanke (myönnetty julkinen tuki 1.498.000 euroa), Sybimar Oy "Kalankasvattamon rakentaminen" (myönnetty julkinen tuki

1.383.000 euroa) ja Carelian Caviar Oy "CC projekti 3" (myönnetty julkinen tuki 1.064.800 euroa).

Toimi II.1.2 vesiympäristötoimenpiteet

Toimenpiteestä voidaan myöntää korvausta ympäristön suojelua ja parantamista sekä luonnon säilymistä edistävien vesiviljelyn tuotantomenetelmien käytöstä. Toimenpide otettiin käyttöön vuoden 2014 kohdennetussa hankehaussa. Merkittävin yksittäinen rahoitettu hanke toimesta oli "Kymijoen ilmasilta" –hanke, jossa kunnostetaan Kymijoen lohen poikastuotantoalueita soraistamalla potentiaalisia alueita helikopteriavusteisesti.

Toimi II.1.3 kansanterveystoimenpiteet

Tukea voidaan myöntää erityisperustein simpukanviljelijöille viljeltyjen simpukoiden korjuun väliaikaisesta keskeyttämisestä. Toimea ei ole otettu käyttöön.

Toimi II.1.4 eläinten terveyden toimenpiteet

Tukea voidaan myöntää sairauksien valvontaan ja torjuntaan vesiviljelyssä neuvoston päätöksen 90/424/ETY nojalla. Tukimahdollisuutta ei ole otettu käyttöön.

Toimenpide II.2 Sisävesikalastus

Toimi II.2.1 sisävesialukset

Aluksiin tehtäviä investointeja tuetaan toimintaohjelmasta samojen sääntöjen mukaisesti kuin merialueen alusinvestointeja (pienimuotoisen rannikkokalastuksen toimenpide I.4 ja toimenpide I.3). Lisäksi sisävesikalastajille voidaan maksaa toimenpiteen I.4 mukaisia palkkioita.

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 214 hanketta, joissa on toimintaohjelman mukaista julkista tukea sidottu yhteensä noin 989 000 euroa. Toteutetut hankkeet ovat kohdistuneet mm. perämoottorin vaihtoon, mönkijän hankintaan sekä talvikalastuskaluston hankintaan.

Toimi II.2.2 sisävesikalastuksen tilat ja laitteet

Sisävesikalastuksen tuen piiriin kuuluvat sisävesikalastuksen tilojen ja laitteiden rakentamiseen, laajentamiseen, varustamiseen ja ajanmukaistamiseen tarkoitetut investoinnit turvallisuuden, työolojen, hygienian ja tuotteiden laadun, ihmisten tai eläinten terveyden parantamiseksi tai haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja ympäristöä säästävien vaikutusten suosimiseksi.

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 124 hanketta, joissa on toimintaohjelman mukainen julkista tukea sidottu yhteensä 8 689 000 euroa. Suurimmat hankkeet koko ohjelmakaudella ovat olleet Savonlinnan kaupungin "Kerimäen kalatalon rakentaminen"-hanke (myönnetty julkinen tuki 1.620.000 euroa, Kuusamon kaupungin "Kuusamon kalatalo"-hanke (myönnetty julkinen tuki 1.423.000 euroa), ja Lappeenrannan yritystila Oy:n Spiraalipakastus -hanke (myönnetty julkinen tuki 685.000 euroa).

Toimenpide II.3 Kalanjalostus ja kalan tukkukauppa

Elinkeinokalatalouden toimintaohjelmasta tukea voidaan myöntää yritysten rakentamista, laajentamista, varustamista ja ajanmukaistamista koskeviin investointeihin.

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 432 hanketta, joissa on toimintaohjelman mukaista julkista tukea sidottu yhteensä 19 735 000 euroa. Investointihalukkuus on pysynyt korkeana taantumasta huolimatta. Suurimmat hankkeet koko ohjelmakaudella ovat olleet Kivikon kalatalo (myönnetty julkinen tuki yhteensä 3.345.000 euroa), Kivikonlaidan kalanjalostustehdas (myönnetty julkinen tuki yhteensä 2.188.000 euroa) sekä Kalavaltanen Oy:n kalanjalostustehdaskan rakentaminen (myönnetty julkinen tuki 1.371.000 euroa).

Toimintalinja III - yleishyödylliset toimenpiteet

Kalan ja kalatuotteiden vienti on kasvanut toimintaohjelman aikana myönteisesti, mutta Ukrainan kriisin ja venäjätalouden myötä vienti Venäjälle romahti. Tämä on vaikuttanut erityisesti Suomen tärkeimmän kalastuksen, eli silakanpyynnin tilaan ja markkinoihin. Verkostohankkeita ja innovatiivisia hankkeita on toteutettu lisäksi vesiviljelyn toimenpiteessä sekä kalatalousryhmien hankkeissa.

Toimintalinjasta toteutuneita hankkeita on kuvattu tarkemmin kappaleessa 3.4 Laadullinen analyysi.

Taulukko 3: Toimintalinja III indikaattorit ¹⁰

Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Alan kilpailukyky	Saavutus										
	<u>Liikevaihto/htv</u>										
	(1000 €)										
	- merikalastus		150	146	154	163	188	204 ^{*)}	a)		
	- vesiviljely		169	159	171	159	170	182 ^{*)}			
	- kalanjalostu		236	242	314	338	342	353 ^{*)}			
	- kalatukkuk.		481	470	593	563	580	614 ^{*)}			
	- kalan		195	195	231	245	263	281 ^{*)}			
	väh.kaupp										
	<u>Nettoinvest.</u>										
	(milj.€)										
	-merikalastus	2,5	3,1	5,8	2,3	7,9	7,5	-0,9 ^{*)}	a)		
	-vesiviljely	4,2	1,5	2,0	2,1	8,4	5,4	1,6 ^{*)}			
	-kalanjalostus	4,3	3,0	6,0	3,7	5,4	14,2	1,5 ^{*)}			
	-kalatukkuk.	2,7	2,9	5,0	3,8	5,6	2,5	0,9 ^{*)}			
	-kalan	7,5	3,4	-3,0	2,9	3,5	7,1	0,4 ^{*)}			
	väh.kaupp										
Tavoite				<u>2010</u> Alan kilpailukyky paranee <u>2013</u> Yritykset pystyvät kehittämään itsenäisesti toimintaansa ja ne ovat riittävän vahvoja kestämään markkinoiden ja tuotannon muutoksista johtuvat epävarmuustekijät.							
Lähtötilanne	<u>2007</u> Kilpailukyky on hyvä kalanjalostuksessa ja kalakaupassa. Alkutuotannossa kilpailukyky on tyydyttävä tai heikko.										
<u>Liikevaihto/htv</u>											
(1000 €)											
- merikalastus	117										
- vesiviljely	173										
- kalanjalostu	284										
- kalatukkuk.	447										
- kalan	208										
väh.kaupp											
<u>Nettoinvest.</u>											
(milj.€)											
-merikalastus	10,2										
-vesiviljely	2,4										
-kalanjalostu	2,4										
-kalatukkuk.	2,9										
-kalan	5,4										
väh.kaupp											

a) tieto saatavissa 8/2016

*) ennakkotieto

* tietoa ei saatavilla

¹⁰ Indikaattoritietoja ei pääsääntöisesti voida erotella sukupuolten mukaan.

Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä	
Yhteisten yritysten ja verkostoprojektien lukumäärä	Saavutus				<u>2010</u> yht. 10 verkostohanketta <u>2011</u> yht. 2 uutta yritystä yht. 28 verkostohanketta <u>2012</u> yht. 2 uutta yritystä yht. 39 verkostohanketta <u>2013</u> yht. 4 uutta yritystä yht. 54 verkostohanketta <u>2014</u> yht. 4 uutta yritystä yht. 67 verkostohan- ketta							
	Tavoite				<u>2010</u> 5 yhteistä yritystä 10 verkostohanketta			<u>2013</u> 15 yhteistä yritystä 20 verkostohanketta				
	Lähtötilanne	<u>2007</u> Elinkeinojen sisäinen yhteistyö on riittämätöntä erityisesti alkutuotannon logistiikan osalta										
Markkina-, vienti- ja yrittäjäosaamisen kehittäminen	Saavutus					<u>2011</u> yht. 6 koulutus- hanketta		2013 yht. 17 kou- lutus- han- ketta	2014 yht. 18 kou- lutus- han- ketta			
	Tavoite				<u>2010</u> 5 koulutushanketta 70 % EKTR- investointitukea saaneista yrityksistä on tehnyt kehittämissuunnitelman			<u>2013</u> 10 koulutushanketta 80 % EKTR- investointitukea saaneista yrityksistä on tehnyt kehittämissuunnitelman				
	Lähtötilanne	<u>2007</u> Markkina- ja yrittäjäosaaminen on hyvällä tasolla suurissa ja keskusuurissa yrityksissä, mutta heikko pienimuotoisessa yritystoiminnassa.										
Kalan ja kalatuotteiden vienti	Saavutus	39 milj.kg 34 milj.eu roa	44 milj.kg 32 milj.eu roa	60 milj.kg 36 milj.eu roa	58 milj.kg 36 milj.eu roa	59 milj.kg 37 milj.eu roa	59 milj.kg 46 milj.eu roa	61 milj.kg 45 milj.eu roa	66 milj.kg 42 milj.eu roa			
	Tavoite				<u>2010</u> Viedyn kalan arvo on 24 milj. euroa.			<u>2013</u> Viedyn kalan arvo on 28 milj. euroa.				
	Lähtötilanne	<u>2006</u> Viedyn kalan arvo on 20,6 milj. euroa, määrä on 26,7 milj. kg.										
Elinkeinokalat taloudelle vahinkoa aiheuttavien suojelettujen eläinten populaatioiden kehitys	Saavutus • Hylkeen vahingoit- tama ka- lan määrä (1000 kg)	213	199	168	117	82	112	155	h)			
	Tavoite					<u>2010</u> Estää hylkeiden ja merimetsojen aiheuttami- en vahinkojen lisääntymi- nen			<u>2013</u> Kalastajien/ kalankasvat- tajien ja haittaeläinten kestävä rinnakkaiselo			
	Lähtötilanne (1000kg)	<u>2006</u> 192 Hylkeet ja merimetsot aiheuttavat kalastukselle ja vesiviljelylle vakavia vahinkoja										
Innovatiivisten hankkeiden lukumäärä	Saavutus				yht. 16 han- ketta	yht. 43 han- ketta	yht. 63 han- ketta	yht. 81 han- ketta	yht. 94 han- ketta			
	Tavoite				<u>2010</u> 15 innovatiivista hanketta			<u>2013</u> 30 innovatiivista hanketta				
	Lähtötilanne	Uusien innovaatioiden hyödyntäminen ja levi- ttäminen on riittämätöntä erityisesti alkutuotannos- sa.										

h) tieto saatavissa 12/2015

Toimenpide III.1 Alan ammattikunnan toimet

Toimenpiteestä tuetaan alan toimijoiden (yrittäjät, järjestöt, tutkimus ja hallinto) toteuttamia sekä niiden välisen yhteistyön edellytyksiä parantavia hankkeita, kuten esimerkiksi alan ja sen sektoreiden kehittämiseen tähtäviä uusia yhteistyömuotoja, kuten kalatalousalan sektoreiden

kehittämisryhmiä. Rahoituksella pyritään mm. kalatuotteiden laadun ja turvallisuuden, terveyden, jäljitettävyyden, työolojen ja -turvallisuuden parantamiseen sekä tasa-arvon edistämiseen.

Ohjelmasta voidaan maksaa palkkioita niille yrittäjille tai yrityksille, jotka sitoutuvat noudattamaan Itämeren hyljekantojen hoitosuunnitelman mukaisia linjauksia ja toteuttamaan sen mukaisia toimia edistääkseen kestävä kehitystä kalavarojen hoidon ja säilyttämisen parantamiseksi. Tällaisiksi palkkioiksi katsotaan ammattikalastajille maksettavat sietopalkkiot ja kalankasvatuksen korvaukset. Vuonna 2014 maksettiin hylkeensietopalkkioita yhteensä 1 631 000 euroa 300 tuensaajalle. Ohjelmakaudella on maksettu hylkeensietopalkkioita yhteensä 12 040 000 euroa.

Taulukko 4: Ohjelmakauden aikana maksetut hylkeensietopalkkiot

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
maksettu tuki yht. (€)	2.993.590,77	1.673.531,34	1.474.999,96 ¹	1.450.000 ²	1.424.999,96 ³	1.400.000,36 ⁴	1 630 997,58
tuen saajia (kpl)	279	270	313	294	299	288	300
palkkio keski- määrin (€)	10.729 €	6.198 €	4.712 €	4.932 €	4.766 €	4.861 €	5.436€

¹ Lisäksi Ahvenanmaalla maksettiin v. 2010 hylkeensietopalkkioita yhteensä 503.646 euroa

² Lisäksi Ahvenanmaalla maksettiin v. 2011 hylkeensietopalkkioita yhteensä 271.364 euroa

³ Lisäksi Ahvenanmaalla maksettiin v. 2010 hylkeensietopalkkioita yhteensä 18.635 euroa.

⁴ Lisäksi Ahvenanmaalla maksettiin v. 2013 hylkeensietopalkkioita yhteensä 140.000 euroa.

⁵ Lisäksi Ahvenanmaalla maksettiin v. 2014 hylkeensietopalkkioita yhteensä 65.000 euroa.

Toimenpiteestä oli mahdollista hakea rahaa määräaikaisten kehittämishankehaun puitteissa, joka aukesi 4.11.2014.

Toimenpide III.2 Vesieläimistön ja -kasviston suojelu ja kehittäminen

Toimenpiteestä tuetaan yleishyödyllisiä toimenpiteitä, joilla pyritään suojelemaan ja kehittämään vesieläimistöä ja -kasvistoa samalla kun edistetään vesiympäristön parantamista. Toimenpide otettiin käyttöön määräaikaisten kehittämishankehaun puitteissa, joka aukesi 4.11.2014.

Toimenpide III.3 Kalasatamat, purkupaikat ja venesuojat

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 76 hanketta, joissa on toimintaohjelman mukaista julkista tukea sidottu yhteensä noin yhdeksän miljoonaa euroa. Kotkan/Kuusisen (myönnetty julkinen tuki 1.140.000 euroa) ja Kaskisten kalasataman (myönnetty julkinen tuki 1.131.000 euroa) kehittäminen. Hangonkylän kalasatamahanke (myönnetty julkinen tuki 1.249.000 euroa) siirrettiin jalostuksen toimenpiteeseen.

Toimenpide III.4 Uusien markkinoiden ja menekien edistäminen

Toimenpiteestä tuetaan yleishyödyllisiä toimenpiteitä, joilla pyritään kalatuotteiden laadun parantamiseen, arvon lisäämiseen, menekien edistämiseen sekä uusien markkinoiden etsimiseen.

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 25 hanketta, joissa on toimintaohjelman mukaista julkista tukea sidottu yhteensä 1 241 000 euroa. Suurin hanke on ollut Pro Kala ry:n "Kalan yleishyödyllinen menekinedistäminen vuosina 2010–2013" (myönnetty julkinen tuki 600.000 euroa). Toteutetut hankkeet ovat pääasiassa olleet paikallisia alle 15.000 euron menekinedistämishankkeita.

Toimenpide III.5 Pilottihankkeet

Toimenpiteestä tuetaan pilottihankkeita, valikoivien pyyntimenetelmien koekäyttö mukaan lukien, joiden tavoitteena on uuden teknisen tiedon hankkiminen ja levittäminen.

Toimenpiteestä on rahoitettu yhteensä 36 hanketta, joissa on toimintaohjelman mukaista julkista tukea sidottu yhteensä 2 600 000 euroa. Hankkeissa on selvitetty mm. vesiviljelylaitosten kiertovesitekniikkaa sekä toimenpiteitä tautien ennaltaehkäisemiseksi. Lisäksi hankkeissa on mm. kehitetty ja pilotoitu pyydysten valikoivuutta.

Toimenpiteestä oli mahdollista hakea vuonna 2014 rahaa määräaikaisen kehittämishankehaun puitteissa. Haku aukesi 4.11.2014.

Toimenpide III.6 Kalastusalusten muuttaminen ja muuhun käyttöön siirtäminen

Toimenpiteestä voidaan tukea kalastusalusten muuttamista niin, että ne siirretään jäsenvaltion lipun alla purjehtivina ja yhteisössä rekisteröityinä kalastusalan koulutus- tai tutkimuskäyttöön taikka muuhun kuin kalastustoimintaan. Näitä toimia voivat toteuttaa ainoastaan julkiset tai puolijulkiset elimet. Tukimahdollisuutta ei otettu käyttöön ohjelmakaudella.

Toimintalinja IV Kalatalousryhmien kehittäminen

Toimintalinjan 4 toiminta käynnistyi vuoden 2008 aikana seitsemän kalatalousryhmän voimin. Vuonna 2010 aloitti uusi kalatalousryhmä Ahvenanmaalla. Kalatalousryhmien määrälle asetettu tavoite on saavutettu. Kalatalousryhmien toiminta on onnistunut yleisesti ottaen hyvin.

Toimintalinjasta toteutuneita hankkeita on kuvattu tarkemmin kappaleessa 3.4 Laadullinen analyysi.

Taulukko 5: Toimintalinja IV indikaattorit ¹¹

Toimintalinja IV - alueellinen yhteistoiminta

Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Uudet toimintamallit ja käytännöt	Saavutus		2008 Perustettu 7 kalatalousryhmää		2010 Perustettu yht. 8 kalatalousryhmää						
	Tavoite				2010 Perustettu 4 kalatalousryhmää			2013 Perustettu 5 kalatalousryhmää			
	Lähtötilanne	2007 uusi toimintamuoto – ei lähtöarvoa									
Kalastuksen monipuolistaminen	Saavutus				2010 Rahoitettu yht. 8 monipuolistamishanketta 2011 Rahoitettu yht. 17 monipuolistamishanketta 2012 Rahoitettu yht. 30 monipuolistamishanketta 2013 Rahoitettu yht. 41 monipuolistamishanketta 2014 Rahoitettu yht. 55 monipuolistamishanketta						
	Tavoite				2010 Rahoitettu 10 kalastuksen monipuolistamishanketta.			2013 Rahoitettu 30 kalastuksen monipuolistamishanketta			
	Lähtötilanne	2007 Ei lähtöarvoa									

¹¹ Indikaattoritietoja ei pääsääntöisesti voida erotella sukupuolten mukaan.

Uusien yritysten ja työpaikkojen luominen	Saavutus				<u>2010 yht.</u> 2 uutta työpaikkaa 0 uutta yritystä <u>2011 yht.</u> 17 uutta työpaikkaa 2 uutta yritystä <u>2012</u> <u>yht. 20</u> uutta työpaikka yht. 5 uutta yritystä <u>2013</u> <u>yht. 30</u> uutta työpaikka yht. 7 uutta yritystä <u>2014</u> <u>yht. 36</u> uutta työpaikka yht. 12 uutta yritystä						
	Tavoite				<u>2010</u> 10 uutta työpaikkaa 2 uutta yritystä			<u>2013</u> 20 uutta työpaikkaa 5 uutta yritystä			
	Lähtötilanne	<u>2007</u> Ei lähtöarvoa									
Indikaattorit		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Kalstusmatkailuun liittyvien rahoitettujen hankkeiden määrä	Saavutus							43 rahoitettua hanketta	52 rahoitettua hanketta		
	Tavoite							20 rahoitettua hanketta			
	Lähtötilanne	<u>2007</u> Ei lähtöarvoa									

Toimenpide IV.1 Kalatalousryhmien kehittäminen

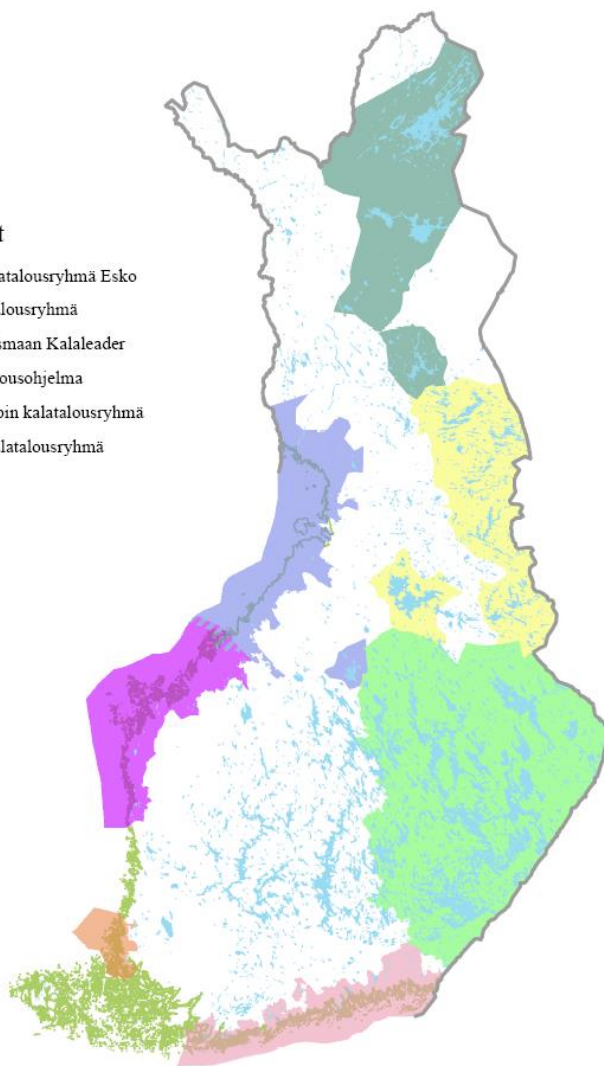
Maa- ja metsätalousministeriö teki päätöksen seuraavien ryhmien toiminnan käynnistämisestä sekä niiden rahoituskehyksistä vuonna 2008.

- Etelä-Suomen kalatalousryhmä Esko
- Itä-Suomen kalatalousryhmä
- Kainuun ja Koillismaan Kalaleader
- Perämeren kalatalousohjelma
- Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmä
- Vakka-Suomen kalatalousryhmä
- Aktion Österbotten

Lisäksi Ahvenanmaalla aloitti elokuussa 2010 uusi kalatalousryhmä Kustaktionsgruppen för Åland

Kalatalousryhmät

- Etelä-Suomen kalatalousryhmä Esko
- Itä-Suomen kalatalousryhmä
- Kainuun ja Koillismaan Kalaleader
- Perämeren kalatalousohjelma
- Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmä
- Vakka-Suomen kalatalousryhmä
- Österbotten

Kuva 4: Manner-Suomen kalatalousryhmät

Kalatalousryhmien toiminta on ollut aktiivista ja ryhmien määrärahojen sitomisaste korkea. Kalatalousryhmät ovat paikallisten aktivaattoreiden avulla tiedottaneet ohjelman tarjoamista mahdollisuuksista sekä tukeneet alan toimijoita. Kullekin ryhmälle on varattu vuosittain 200.000 euroa, paitsi Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmä, jolle on varattu 140.000 euroa/v.

Toimenpiteestä on rahoitettu 373 hanketta, joissa on toimintaohjelman mukaista julkista tukea sidottu yhteensä noin seitsemän miljoonaa euroa. Hankkeet ovat kohdistuneet monipuolisesti kalatalouden eri sektoreihin.

Suurimmat hankkeet koko ohjelmakaudella ovat olleet Oulujärvi Leader Ry:n ”Kalaleader käytäntöön”-hanke (myönnetty julkinen tuki 483.000 euroa, Pohjoisimman Lapin Leader ry:n ”Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalouselinkeinon kehittämisen koordinoitihanke” (myönnetty julkinen tuki 393.000 euroa).

Hankkeiden luomat uudet työpaikat on syntynyt mm. alueellisten kehittämishankkeiden ja investointien myötä. Uudet yritykset tuottavat kalastusmatkailupalveluita ja jalostavat uudenlaisia tuotteita. Maa- ja metsätalousministeriön Internet-sivuilta on linkit kalatalousryhmien omille Internet-sivuille (<http://www.mmm.fi/fi/index/ektr/kalatalousryhmat.html>).

Seuraavassa taulukossa on esitetty kunkin kalatalousryhmän yksityisen sektorin johtamien hankkeiden lukumäärä ja niiden osuus kaikista kalatalousryhmän rahoittamista hankkeista (Neuvoston asetus (EY) N:o 1198/2006 artikla 45)

Taulukko 6: Kalatalousryhmän yksityisen sektorin johtamien hankkeiden lukumäärä ja niiden osuus kaikista kalatalousryhmän rahoittamista hankkeista

Kalatalousryhmä	Yksityisen sektorin johtamat hankkeet	Yks. sektorin johtamat hankkeet kaikista hankkeista
Esko kalatalousryhmä	30 kpl	44 %
Itä-Suomen kalatalousryhmä	34 kpl	68 %
Kainuun ja Koillismaan Kalaleader	42 kpl	83 %
Perämeren kalatalousohjelma	17 kpl	30 %
Pohjois- ja Itä-Lapin kalatalousryhmä	10 kpl	45 %
Vakka-Suomen alueen kalatalousryhmä	55 kpl	74 %
Fiskegruppen för Österbotten	43 kpl	77 %
Kust Aktions Grupp	29 kpl	88 %

Toimintalinja V - tekninen apu

Määrällisiä tavoitteita ei ole asetettu.

3.2 Europeiska fiskerifonden (EFF), 2007-2013 på Åland

Programbudgeten för den åländska delen av programmet är 6,8 miljoner euro, varav Europeiska fiskerifonden står för 3,4 miljoner euro och landskapets medfinansiering uppgår till lika mycket.

Vid utgången av år 2014 hade landskapsregeringen beviljat totalt offentligt stöd genom det operativa programmet till ett belopp av sammanlagt 5 314 243 euro, vilket utgör 78 % av totala budgeten för programmet, av detta har 4 709 695 euro utbetalats. Under 2014 uppgår beloppet för beviljade bidrag till 822 074 euro.

Nedan ses en sammanställning av antalet beviljade projekt under år 2014:

Åtgärd	Antal projekt	Totalt offentligt stöd, euro
1.3. Investeringar på fartyg	1	30 400
2.1. Produktiva investeringar i vattenbruk	3	267 688
2.3. Beredning och saluföring	3	152 430
3.1. Gemensamma branschåtgärder	1	130 000
3.4. Marknadsåtgärder	1	14 400
4. Hållbar utveckling i fiskeområden (Leader)	9	205 156

5. Tekniskt stöd	1	22 000
	1	
Totalt	9	822 074

Stöd från respektive åtgärdslinje

Åtgärdslinje 1 – Investeringar på fartyg

Stöd har beviljats för att öka säkerheten ombord på ett fiskefartyg

Åtgärdslinje 2 - Vattenbruk, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter

Stöd har beviljats för miljöförbättrande åtgärder, utlokalisering, produktutvecklingssystem samt sälsäkrare fiskodlingskassar, hygien- och kvalitetanpassning.

Åtgärdslinje 3 - Åtgärder av gemensamt intresse

Toleransstöd för säl har beviljats till 25 fiskare. Stöd har även beviljats för ett samarbetsprojekt mellan Ålands Fiskare r.f. och Ålands fiskodlarförening för ett informationsmaterial, ett sk fiskmagasin.

Åtgärdslinje 4 - Hållbar utveckling i fiskeområden

Under 2014 har nio projekt aktualiserats främst rörande fiskevård, fisklandningsplatser och sportfiske. För drift av gruppen finns ca 17 000 euro/år.

INDIKATORSUPPFÖLJNING OCH UTVECKLING INOM NÄRINGEN

Åtgärdslinje 1	Utgångsläge				Resultat	Delmål
	2007	2011	2012	2013	2014	2010
<i>Sysselsättning</i>	196	289	282	277	272	200
<i>kvinnor</i>		22	22	25	23	
<i>män</i>		267	260	252	249	
<i>Förstahandsvärde, €</i>	<i>*</i> 2 888 031	3 713 083	2 435 936	2 060 116 *	3 234 033 *	
<i>På Åland landad fisk, €</i>	926 348	895 041	723 523	746 980	866 109	

** Ej endast konsumtionsfisk. Det delmål som finns uppsatt rör endast konsumtionsfisk, men dessa siffror finns inte sammanställda ännu.*

Mängdmässigt domineras det åländska yrkesfisket av ett fåtal havsgående trålfartyg. Det lokala yrkes- och binäringsfisket utgörs av ett kust- och skärgårdsfiske med nät och ryssjor av sötvattensarter, varav de viktigaste är abborre, sik och gös. Havsfiske, efter torsk samt industriströmming och –vassbuk, har bedrivits av tre fiskebåtar. Fisken har landats i hamnar i främst Polen och Sverige men även i övriga Finland. Under

år 2014 svarade havsfisket för ca 97,5 % av det totala fiskets volym (2012: 94 %) och ca 74 % av värdet (2012: 64 %).

Fisket av torsk i södra Östersjön har under året varit förhållandevis litet medan strömmingsfisket i norra Östersjön och Bottenhavet ökat märkbart till följd av nya aktörer inom fisket.

Kust- och skärgårdsfisket har under år 2014 haft ett gynnsamt år med bl.a. starka årsklasser av gös och abborre. Såväl den landade volymen som den ekonomiska avkastningen ökade. Direktförsäljningen av fisk från fiskaren till konsumenten omsatte under år 2014 ca 61,5 ton till ett rundfiskvärde på nästan 176.700 euro.

Åtgärdslinje 2	Utgångsläge				Resultat	Delmål
	2007	2011	2012	2013	2014	2010
Sysselsättning vattenbruket (heltid)	76	68	67	75	75	95
kvinnor		13	15	14	15	
män		55	52	61	60	
Produktion (milj kg)	4,2	3,5	4,8	5,1	5,4	5
Produktionsvärde (milj €)	14,5	16,6 #	19,0 #	24,7 #	25,4 #	17
Miljöbelastning						
- fosfor (ton)	27	26,6	31	29	25	22
- kväve (ton)	228	218	253	245	239	180
Skador orsakade av säl (ton)	100	197	90	117	128	50
Antal odlade arter	2	3	3	3	4	3
Sysselsättning förädling och handel	53	65	66	69	63,5	60
kvinnor		29	20	18	20	
män		36	46	51	43,5	

Inkluderar försäljning av rom

År 2014 var ett produktivt år för fiskodlingen på Åland. Tillväxten har varit god med låg dödlighet och förhållandevis få sjukdomsutbrott. Inga nya fall av virussjukdomen VHS har konstaterats på Åland, för andra året i rad. Sommaren bjöd på en del perioder av värmeböljor men samtliga odlingar har ändå klarat sig bra. Vintern var mild och våren kom tidigt, vilket har möjliggjort effektiv matning av fisken med god tillväxt som följd. Skador på fisk och utrustning orsakade av skadedjuren säl, häger och skarv har dessvärre ökat under året. Företagen vidtar åtgärder för att minimera skadeangreppen genom användande av skyddsnät, kassar med grovt/styvt garn samt skyddsjakt.

Årsproduktionen av regnbåge ökade under året, medan sikproduktionen minskade något. Dessutom odlades en mindre mängd öring (75 000 kg) och röding (9 500 kg). Marknadsläget har fortsättningsvis varit på försiktig uppgång, med höjda priser överlag, men framförallt för siken. Kilopriset för regnbågen har varit jämnare under året och något högre totalt sett än tidigare år. Det lägsta månadsmedelpriset var i november (3,63 €/kg) och det högsta i april (4,60 €/kg), medelpriset för hela året var 3,91 €/kg (3,79 €/kg under 2013). Sikens kilopris ökade från 7,30 €/kg till 8,56 €/kg.

BILAGA 1 Sammanställning av programmedlens nyttjande

Beslut och utbetalt per den 31.12.2014							
			Finansieringsram	Beviljat	% Beviljat	Utbetalt	% Utbetalt
Åtgärdslinje 1							
1.1 Permanent avveckling			-				
1.2 Tillfälligt upphörande			-				
1.3 Investeringar på fartyg			50 000	42 578	85 %	42 578	85 %
1.4 Småskaligt kustfiske			31 320	31 318	100 %	26 293	84 %
1.5 Socioekonomiska åtg			-		0 %	-	0 %
TOTALT			81 320	73 896	91 %	68 871	85 %
Åtgärdslinje 2							
2.1 Vattenbruk			2 439 162	1 352 060	55 %	1 228 663	50 %
2.3 Handel och beredning			1 188 950	1 091 712	92 %	1 057 280	89 %
TOTALT			3 628 112	2 443 772	67 %	2 285 943	63 %
Åtgärdslinje 3							
3.1 Branschens åtg			1 610 010	1 336 753	83 %	1 272 581	79 %
3.2 Skydd av akvatiska res			-	-	0 %	-	0 %
3.3 Fiskehamnar			99 990	136 012	136 %	135 636	136 %
3.4 Marknadsåtgärder			163 000	183 566	113 %	179 045	110 %
3.5 Pilotprojekt			537 568	483 970	90 %	252 808	47 %
TOTALT			2 410 568	2 140 301	89 %	1 840 070	76 %
Åtgärdslinje 4							
Kustområden			612 000	588 274	96 %	463 677	76 %
TOTALT			612 000	588 274	96 %	463 677	76 %
Åtgärdslinje 5							
Tekniskt stöd			68 000		0 %	51 134	75 %
TOTALT			68 000	68 000	100 %	51 134	75 %
TOTALT	130 PROJEKT		6 800 000	5 314 243	78 %	4 709 695	69 %

3.3 Rahoitustiedot

Muun kuin lähentymistavoitteen perusteella tukikelpoiset alueet

Taulukko 11a: Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelman rahoitustiedot 1.1.2007–31.12.2014.

	Hallintoviranomaiselle lähetettyihin maksu- pyyntöihin sisältyvät tuensaajien maksamat menot*	Vastaava julki- nen rahoitusosuus*	Vastaava kalata- lousrahaston ra- hoitusosuus*	Tuensaajille maksetut menot (kaikki julki- nen)	Hallintoviranomaisen sitomat kalatalousra- haston määrärahat	Komissiolta pyydettyjen maksujen koko- naismäärä	Komissiolta saatujen mak- sujen koko- naismäärä
Toimintalinja 1	6 367 737	3 033 610	1 293 626	3 033 610	1 286 133	1 167 715,63	1 234 823,85
Toimintalinja 2	97 886 582	37 730 922	15 838 572	37 730 922	16 639 673	14 308 152,57	14 681 453,76
Toimintalinja 3	29 804 561	28 951 006	11 696 758	28 951 006	12 573 986	11 001 199,54	10 419 125,89
Toimintalinja 4	6 911 374	5 997 870	2 389 725	5 997 870	3 097 926	2 170 240,67	1 735 828,91
Toimintalinja 5	954 575	954 575	408 614	954 575	528 569	397 733,13	298 802,49
Kaikki yhteensä	141 924 829	76 667 982,04	31 627 296	76 667 982,04	34 126 287	29 045 041,54	28 370 034,90

Taulukko 11b Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelman rahoitustiedot 1.1.2014–31.12.2014.

	Hallintoviranomaiselle lähetettyihin maksu- pyyntöihin sisältyvät tuensaajien maksamat menot*	Vastaava julki- nen rahoitusosuus*	Vastaava kalata- lousrahaston ra- hoitusosuus*	Tuensaajille maksetut menot (kaikki julki- nen)	Hallintoviranomaisen sitomat kalatalousra- haston määrärahat	Komissiolta pyydettyjen maksujen koko- naismäärä	Komissiolta saatujen mak- sujen koko- naismäärä
Toimintalinja 1	871 555,24	375 582,65	161 500,54	375 582,65	88 711,01	1 167 715,63	1 234 823,85
Toimintalinja 2	3 086 441,08	1 693 063,57	587 214,57	1 693 063,57	1 434 126,42	14 308 152,57	14 681 453,76
Toimintalinja 3	4 372 238,83	4 300 617,44	1 627 576,06	4 300 617,44	1 742 088,71	11 001 199,54	10 419 125,89
Toimintalinja 4	1 632 248,41	1 314 663,44	532 873,98	1 314 663,44	1 065 162,40	2 170 240,67	1 735 828,91
Toimintalinja 5	52 355,62	52 355,62	22 451,52	52 355,62	54 690,41	397 733,13	298 802,49
Yhteensä	10 014 839,18	7 736 282,72	2 931 616,67	7 736 282,72	4 384 778,95	29 045 041,54	28 370 034,90

Komissio on suorittanut seuraavat välimaksut:

- 28.12.2009	5.665.634,74 €
- 22.12.2010	2.960.792,20 €
- 6.7.2011	624.942,59 €
- 13.12.2011	2.967.056,32 €
- 23.12.2011	1.447.615,13 €
- 27.12.2012	5.914.242,07 €
- 19.02.2013	182.614,76 €
- 22.10.2013	317.593,77 €
- 29.11.2013	4.586.690,20 €
- 29.12.2014	3.702.853,12 €

Yhteensä: 28 370 034,90 €

Lisäksi Komissio suoritti 7.12.2007 Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1198/2006 81 artiklan mukaisen ennakkomaksun 2.761.417,89 euroa (7 % 39.448.827 eurosta).

Taulukko 12: Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelma - Ohjelman toteutuminen 1.1.2007-31.12.2014 (päätökset) ⁽¹⁾

Päätökset	Toimenpide	EU		Kansallinen		Toimintaohjelma		Tot %	Muu julkinen		Yksityinen		Yhteensä		Tot %	Hanke Ikm
		Ohjelma	Sidottu	Ohjelma	Sidottu	Ohjelma	Sidottu		Sidottu	Ohjelma	Sidottu	Ohjelma	Sidottu			
Manner-suomi																
Toiminnan pysyvä lopettaminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan väliaikainen lopettaminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit kalastusalsuksiin, valikoivuuteen ja suojaavuuteen		510000	294821	680000	390811	1190000	685632	58	3410	1800000	925168	2990000	1614210	54	73	
Pienimuotoinen rannikkokalastus		1001840	956456	1333213	1270987	2335053	2227443	95	24078	3000000	2034126	5335053	4285647	80	478	
Sosioekonomiset toimenpiteet		12310	12310	16317	16318	28627	28627	100	0	0	148196	28627	176824	618	3	
Vesiviljely		4953135	4136217	6671386	5491341	11624521	9627558	83	0	19000000	14813184	30624521	24440742	80	193	
Sisävesikalastus		4131749	3783983	5806000	5330479	9937749	9114462	92	826873	2252000	1997095	12189749	11938429	98	338	
Kalanjalostus ja kalan tukkukauppa		8157025	7588144	10879525	10045495	19036550	17633639	93	39744	41000000	42197276	60036550	59870658	100	405	
Alan ammattikunnan toimet		7473022	6510285	10260000	8781919	17733022	15292204	86	109781	150000	124397	17883022	15526382	87	2057	
Vesieläimistön ja kasviston suojelu ja kehittäminen		147500	0	230000	0	377500	0	0	0	0	0	377500	0	0	0	0
Kalasatamat, purkupaikat, ja venesuojat		4134500	3737636	5725000	5155159	9859500	8892795	90	1222441	500000	470593	10359500	10585828	102	72	
Uusien markkinoiden ja menekin edistäminen		463529	458593	614449	607905	1077978	1066498	99	24503	100000	71221	1177978	1162222	99	24	
Pilottihankkeet		1173390	736901	1611110	976839	2784500	1713739	62	290259	200000	181125	2984500	2185123	73	30	
Kalastusalusten muuttaminen ja muuhun käyttöön siirtäminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alueellinen yhteistoiminta		3355000	2816307	4445000	3723670	7800000	6539977	84	450725	2000000	1088021	9800000	8078723	82	345	
Tekninen apu		535827	523641	728000	709406	1263827	1233047	98	0	0	0	1263827	1233047	98	30	
Yhteensä		36048827	31555293	49000000	42500327	85048827	74055620	87	2991814	70002000	64050402	155050827	141097835	91	4048	
Ahvenanmaa																
Toiminnan pysyvä lopettaminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan väliaikainen lopettaminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit kalastusalsuksiin, valikoivuuteen ja suojaavuuteen		25 000	7 930	25 000	7 930	50 000	15 860	32	0	75 000	32 389	125 000	48 249	39	8	
Pienimuotoinen rannikkokalastus		15 660	14 616	15 660	14 616	31 320	29 232	93	0	150 000	16 280	181 320	45 512	25	5	
Sosioekonomiset toimenpiteet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vesiviljely		1 219 581	567 079	1 219 581	567 079	2 439 162	1 134 158	46	0	2 640 000	1 695 654	5 079 162	2 829 812	56	35	
Sisävesikalastus		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalanjalostus ja kalan tukkukauppa		594 475	564 250	594 475	564 250	1 188 950	1 128 500	95	0	1 950 000	1 692 753	3 138 950	2 821 253	90	20	
Alan ammattikunnan toimet		805 005	704 867	805 005	710 257	1 610 010	1 415 125	88	0	67 000	111 240	1 677 010	1 526 365	91	17	
Vesieläimistön ja kasviston suojelu ja kehittäminen		0	9 000	0	9 000	0	18 000	0	0	0	2 000	0	20 000	0	1	
Kalasatamat, purkupaikat, ja venesuojat		49 995	77 531	49 995	77 531	99 990	155 062	155	2 947	22 000	16 247	121 990	174 256	143	4	
Uusien markkinoiden ja menekin edistäminen		81 500	81 500	81 500	81 500	163 000	163 000	100	0	22 000	19 000	185 000	182 000	98	1	
Pilottihankkeet		268 784	257 673	268 784	257 673	537 568	515 346	96	0	142 000	6 130	679 568	521 476	77	6	
Kalastusalusten muuttaminen ja muuhun käyttöön siirtäminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alueellinen yhteistoiminta		306 000	281 618	306 000	281 618	612 000	563 237	92	16 010	153 000	131 587	765 000	710 834	93	28	
Tekninen apu		34 000	4 928	34 000	4 928	68 000	9 857	14	0	0	0	68 000	9 857	14	1	
Yhteensä		3 400 000	2 570 993	3 400 000	2 576 383	6 800 000	5 147 376	76	18 957	5 221 000	3 723 280	12 021 000	8 889 614	74	126	
Koko ohjelma																
Toiminnan pysyvä lopettaminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan väliaikainen lopettaminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit kalastusalsuksiin, valikoivuuteen ja suojaavuuteen		535 000	302 751	705 000	398 741	1 240 000	701 492	57	3 410	1 875 000	957 557	3 115 000	1 662 459	53	81	
Pienimuotoinen rannikkokalastus		1 017 500	971 072	1 348 873	1 285 603	2 366 373	2 256 675	95	24 078	3 150 000	2 050 406	5 516 373	4 331 159	79	483	
Sosioekonomiset toimenpiteet		12 310	12 310	16 317	16 318	28 627	28 627	100	0	0	148 196	28 627	176 824	618	3	
Vesiviljely		6 172 716	4 703 296	7 890 967	6 058 420	14 063 683	10 761 716	77	0	21 640 000	16 508 838	35 703 683	27 270 553	76	228	
Sisävesikalastus		4 131 749	3 783 983	5 806 000	5 330 479	9 937 749	9 114 462	92	826 873	2 252 000	1 997 095	12 189 749	11 938 429	98	338	
Kalanjalostus ja kalan tukkukauppa		8 751 500	8 152 394	11 474 000	10 609 745	20 225 500	18 762 139	93	39 744	42 950 000	43 890 028	63 175 500	62 691 911	99	425	
Alan ammattikunnan toimet		8 278 027	7 215 152	11 065 005	9 492 177	19 343 032	16 707 329	86	109 781	217 000	235 637	19 560 032	17 052 746	87	2 074	
Vesieläimistön ja kasviston suojelu ja kehittäminen		147 500	9 000	230 000	9 000	377 500	18 000	5	0	0	2 000	377 500	20 000	5	1	
Kalasatamat, purkupaikat, ja venesuojat		4 184 495	3 815 167	5 774 995	5 232 690	9 959 490	9 047 857	91	1 225 389	522 000	486 840	10 481 490	10 760 084	103	76	
Uusien markkinoiden ja menekin edistäminen		545 029	540 093	695 949	689 405	1 240 978	1 229 498	99	24 503	122 000	90 221	1 362 978	1 344 222	99	25	
Pilottihankkeet		1 442 174	994 574	1 879 894	1 234 512	3 322 068	2 229 085	67	290 259	342 000	187 255	3 664 068	2 706 599	74	36	
Kalastusalusten muuttaminen ja muuhun käyttöön siirtäminen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alueellinen yhteistoiminta		3 661 000	3 097 926	4 751 000	4 005 288	8 412 000	7 103 214	84	466 735	2 153 000	1 219 608	10 565 000	8 789 557	83	373	
Tekninen apu		569 827	528 569	762 000	714 335	1 331 827	1 242 904	93	0	0	0	1 331 827	1 242 904	93	31	
Yhteensä		39 448 827	34 126 287	52 400 000	45 076 710	91 848 827	79 202 996	86	3 010 771	75 223 000	67 773 682	167 071 827	149 987 449	90	4 174	

- 1) Toimintalinja 2 osalta hankkeiden lukumäärä ja sidotun rahan määrä eivät täsmää tekstissä esitettyjen kanssa, johtuen siitä et-
tä laskennan pohjana näiden osalta tekstissä on tehdyt päätökset

Taulukko 13: Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelma - Ohjelman toteutuminen 1.1.2007–31.12.2014 (maksut)

Toimenpide	EU		Kansallinen		Toimintaohjelma		Muu julkinen		Yksityinen		Yhteensä	
	Ohjelma	Maksettu	Ohjelma	Maksettu	Ohjelma	Maksettu	Mak % Maksettu	Ohjelma	Maksettu	Ohjelma	Maksettu	Mak %
Manner-suomi												
Toiminnan pysyvä lopettaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan väliaikainen lopettaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit kalastusalueisiin, valikoivuuteen ja suojaavuuteen	510 000	366 435	680 000	485 742	1 190 000	852 177	72	3 410	1 800 000	1 174 985	2 990 000	68
Pienimuotoinen rannikkokalastus	1 001 840	898 176	1 333 213	1 193 731	2 335 053	2 091 907	91	24 078	3 000 000	1 977 208	5 335 053	77
Sosioekonomiset toimenpiteet	12 310	12 310	16 317	16 318	28 627	28 627	100	0	0	148 196	28 627	618
Vesiviljely	4 953 135	3 988 712	6 671 386	5 289 321	11 624 521	9 278 033	80	0	19 000 000	14 285 423	30 624 521	77
Sisävesikalastus	4 131 749	3 630 743	5 806 000	5 069 306	9 937 749	8 700 049	95	788 518	2 252 000	1 935 015	12 189 749	94
Kalanjalostus ja kalan tukkukauppa	8 157 025	7 473 072	10 879 525	9 966 877	19 036 550	17 439 949	92	32 284	41 000 000	41 750 289	60 036 550	99
Alan ammattikunnan toimet	7 473 022	6 388 734	10 260 000	8 620 794	17 733 022	15 009 528	85	87 086	150 000	119 277	17 883 022	85
Vesieläimistön ja kasviston suojelu ja kehittäminen	147 500	0	230 000	0	377 500	0	0	0	0	0	377 500	0
Kalasatamat, purkupaikat, ja venesuojat	4 134 500	3 584 293	5 725 000	4 939 728	9 859 500	8 524 021	98	1 181 467	500 000	470 593	10 359 500	98
Uusien markkinoiden ja menekin edistäminen	463 529	371 981	614 449	493 094	1 077 978	865 075	82	18 953	100 000	56 226	1 177 978	80
Pilotihankkeet	1 173 390	782 493	1 611 110	1 037 275	2 784 500	1 819 767	76	304 150	200 000	174 169	2 984 500	77
Kalastusalueiden muuttaminen ja muuhun käyttöön siirtäminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alueellinen yhteistoiminta	3 355 000	2 380 829	4 445 000	3 146 417	7 800 000	5 527 246	77	452 832	2 000 000	907 074	9 800 000	70
Tekninen apu	535 827	403 686	728 000	541 032	1 263 827	944 718	75	0	0	0	1 263 827	75
Yhteensä	36 048 827	30 281 465	49 000 000	40 799 633	85 048 827	71 081 098	87	2 892 778	70 002 000	62 998 456	155 050 827	88
Ahvenanmaa												
Toiminnan pysyvä lopettaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan väliaikainen lopettaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit kalastusalueisiin, valikoivuuteen ja suojaavuuteen	25000	4768	25000	4768	50000	9536	19	0	75000	19418	125000	23
Pienimuotoinen rannikkokalastus	15660	11937	15660	11937	31320	23875	76	0	150000	14320	181320	21
Sosioekonomiset toimenpiteet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vesiviljely	1219581	349524	1219581	349524	2439162	699049	29	0	2640000	1042990	5079162	34
Sisävesikalastus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalanjalostus ja kalan tukkukauppa	594475	396520	594475	396520	1188950	793040	67	0	1950000	1141943	3138950	62
Alan ammattikunnan toimet	805005	466677	805005	468121	1610010	934798	58	0	67000	23423	1677010	57
Vesieläimistön ja kasviston suojelu ja kehittäminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalasatamat, purkupaikat, ja venesuojat	49995	1500	49995	1500	99990	3000	4	1000	22000	0	121990	3
Uusien markkinoiden ja menekin edistäminen	81500	24508	81500	24508	163000	49016	30	0	22000	5446	185000	29
Pilotihankkeet	268784	76573	268784	76573	537568	153145	28	0	142000	4422	679568	23
Kalastusalueiden muuttaminen ja muuhun käyttöön siirtäminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alueellinen yhteistoiminta	306000	8896	306000	8896	612000	17791	3	0	153000	6430	765000	3
Tekninen apu	34000	4928	34000	4928	68000	9857	14	0	0	0	68000	14
Yhteensä	3400000	1345831	3400000	1347275	6800000	2693107	40	1000	5221000	2258393	12021000	41
Koko ohjelma												
Toiminnan pysyvä lopettaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toiminnan väliaikainen lopettaminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit kalastusalueisiin, valikoivuuteen ja suojaavuuteen	535000	371204	705000	490510	1240000	861713	70	3410	1875000	1194403	3115000	66
Pienimuotoinen rannikkokalastus	1017500	910113	1348873	1205669	2366373	2115782	90	24078	3150000	1991528	5516373	75
Sosioekonomiset toimenpiteet	12310	12310	16317	16318	28627	28627	100	0	0	148196	28627	618
Vesiviljely	6172716	4338236	7890967	5638845	14063683	9977082	71	0	21640000	15328413	35703683	71
Sisävesikalastus	4131749	3630743	5806000	5069306	9937749	8700049	95	788518	2252000	1935015	12189749	94
Kalanjalostus ja kalan tukkukauppa	8751500	7869592	11474000	10363397	20225500	18232989	90	32284	42950000	42892232	63175500	97
Alan ammattikunnan toimet	8278027	6855411	11065005	9088915	19343032	15944326	83	87086	217000	142700	19560032	83
Vesieläimistön ja kasviston suojelu ja kehittäminen	147500	0	230000	0	377500	0	0	0	0	0	377500	0
Kalasatamat, purkupaikat, ja venesuojat	4184495	3585793	5774995	4941228	9959490	8527021	97	1182467	522000	470593	10481490	97
Uusien markkinoiden ja menekin edistäminen	545029	396489	695949	517601	1240978	914090	75	18953	122000	61672	1362978	73
Pilotihankkeet	1442174	859065	1879894	1113847	3322068	1972913	69	304150	342000	178591	3664068	67
Kalastusalueiden muuttaminen ja muuhun käyttöön siirtäminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alueellinen yhteistoiminta	3661000	2389725	4751000	3155312	8412000	5545037	71	452832	2153000	913505	10565000	65
Tekninen apu	569827	408614	762000	545960	1331827	954575	72	0	0	0	1331827	72
Yhteensä	39448827	31627296	52400000	42146908	91848827	73774204	83	2893778	75223000	65256848	167071827	85

3.4 Laadullinen analyysi

Toimintaohjelman toimeenpano on edistynyt hyvin sekä Manner-Suomessa että Ahvenanmaan maakunnassa.

Toimintalinja 1

Merikalastukseen keskittyneessä toimintalinjassa 1 hankkeiden ja niihin sidotun julkisen tuen määrä on selkeästi alhaisempi kuin muissa. Toimenpiteitä I.1 ”Toiminnan pysyvä lopettaminen” ja I.2 ”Toiminnan väliaikainen lopettaminen” ei ole otettu lainkaan käyttöön.

Toimenpiteessä I.3 ”Investoinnit kalastusaluksiin, valikoivuuteen ja suojaavuuteen” vuonna 2014 käytettiin rahoitusta alusten varustamiseen, erityisesti navigointilaitteistoon.

Pienimuotoisen rannikkokalastuksen toimenpiteessä I.4 eniten rahoitusta käytettiin hylkeenkestävien rysien hankintaan, joihin on ollut mahdollista saada normaali investointituki sekä lisäpalkkio sekä moottorien vaihtoon.

Toimenpiteestä I.4 ei rahoitettu hankkeita vuonna 2014.

Toimintalinjan hankkeet olivat vuonna 2014 melko pieniä, toimintaohjelman tuki oli kaikissa alle 15 000 €.

Toimintalinja 2

Vuoden 2014 suurimmat hankkeet (julkisessa tuessa mitattuna) olivat Sirkkakosken kalasataman kunnostaminen (II.2.2. myönnetty julkinen tuki 338 055 euroa) ja pakastamon rakentaminen, Pielisen kalajaloste Oy (II.3. myönnetty julkinen tuki 207 000 euroa).

Sisävesikalastuksen toimenpiteessä II.2.1 tavallisin hanketyyppi oli moottorikelkkojen ja muiden talvikalastusvälineiden hankinta. Väliarvioinnin mukaan sisävesikalastuksen toimenpiteestä rahoitetut hankkeet ovat olleet tärkeitä ja kehittäneet kotimaisen raaka-aineen tarjontaa.

Kalanjalostuksen ja kalan tukkukaupan toimenpiteen II.3 toimintaohjelman mukaisesta rahoituskehiksestä on sidottu n. 93%. Kalanjalostuksen toimiala on ollut voimakkaassa kasvussa, mutta samalla myös alan kilpailu on kiristynyt. Toimenpiteen tukien kysyntä on ollut suurta ja investoinnin ovat kohdentuneet prosessien tehostamiseen ja mm. kylmätiloihin. Erityisesti fileeratun kalan tuotannossa on ollut vaarana ylikapasiteetin tukeminen. Pienimmistä hankkeista tyypillisimpiä olivat kalankuljetuskaluston hankinnat. Niihin lukeutuu myös merialueen kalastajien moottorikelkkahankinnat, jotka joudutaan rahoittamaan tästä toimenpiteestä. Väliarviointiraportin mukaan jalostukseen kohdistuneet investoinnit näkyvät suoraan jalostuskapasiteetin lisääntymisenä.

Toimintalinja 3

Kertomusvuoden aikana tehtiin rahoitusratkaisut valtakunnallisista kehittämishankkeista syksyllä 2014 järjestetystä hausta. Hyljesietopalkkioilla oli oma hakuaikansa keväällä ja pieniä alueellisia hankkeita tuettiin edelleen ilman hakuaikaa.

Alan ammattikunnan toimissa (toimenpide III.1) hallitseva hanketyyppi on hyljesietopalkkio, joita maksettiin kertomusvuonna 300 tuensajalle. Väliarviointiraportin mukaan hylkeensietopalkkion maksaminen on tärkeä elinkeinonharjoittajan näkökulmasta. Tosin palkkioiden maksamista toimintaohjelmasta ei pidetty hyvänä vaihtoehtona, koska palkkiot vievät varoja pois alan kehittämistä. Hylkeensietopalkkioihin käytettiin yli 50 % vuonna 2014 sidotuista varoista.

Varsinaisista alan ammattikunnan kehittämishankkeista merkittävimmät olivat Kiertovesikasvatuksen kokeilu- ja oppimisympäristö -hanke, (myönnetty julkinen tuki 740 000 euroa) ja ympäristötehokas kalankasvatus ja ympäristövaikutusseurantajärjestelmän kehittäminen -hanke (myönnetty julkinen tuki 299 000 euroa).

Kalasatamien, purkupaikkojen ja venesuojien toimenpiteessä III.3 vuoden 2014 suurimmat hankkeet olivat Brännskata Fiskehamn, (myönnetty julkinen tuki 174 000 euroa), Karsikon sataman huoltolaiturin rakentaminen (myönnetty julkinen tuki 150 000 euroa).

Toimintalinja 4

Kertomusvuonna Suomessa toimi yhteensä kahdeksan kalatalousryhmää (7 Manner-Suomessa ja yksi Ahvenanmaalla). Kalatalousryhmien hyväksymät hankkeet ovat kohdistuneet monipuolisesti kalatalouden eri sektoreihin. Suurimmat hankkeet vuonna 2014 olivat Kalastus- ja luontomatkailu -hanke (Nouseva rannikkoseutu ry, myönnetty julkinen tuki 100 300 euroa) sekä Siika tutuksi ruokapöytään (Rieska Leader ry, myönnetty julkinen tuki 65 000 euroa). Kalatalousryhmien päätohtsin on vuonna 2014 tuettu mm. kansainvälisiä tutustumismatkoja, koulutustilaisuuksia, erilaisen kalatuotteiden jalostusmahdollisuuksien kehittämistä, selvityksiä ja alueellisia kehittämishankkeita.

Kalatalousryhmätoimintaan on Suomessa osoitettu melko niukasti ohjelmavaroja muihin EU-jäsenmaihiin verrattuna. Osittain tämä johtuu uuden toiminnan kokeiluluonteesta, mutta sillä on tavoiteltu ryhmien toimintaan myös laajempaa sisältöä kuin rahan välittäminen hanketoimintaan. Monilla alueilla onkin käynyt niin, että ryhmien aktivaattorit ovat toiminnallaan luoneet uusia verkostoja ja toimintamalleja, joilla alueen toimijoita on kannustettu ja neuvottu kehittämistoiminnassa. Kalatalousryhmät ovat koonneet alueen voimia yhteistyöhön kalatalouden toimintaedellytysten kehittämiseksi ja puolustamiseksi aina poliittista vaikuttamista myöten. Väliarvioinnissa todettiin, että kalatalousryhmätoimintaa tulee jatkaa myös ohjelmakauden loppupuolella. Lisäksi on tärkeää, että hyvät käytännöt leviävät ryhmien kautta koko maahan. Verkostokoordinaattori on jatkanut mm. toimintaohjelman 2007–2013 paikallisen kehittämisen ja verkostojen koordinointi.

Toimintalinja 5

Teknisessä tuessa tehtiin kaksi päätöstä, ”Hyljesietopalkkioiden paikan päällä tehtävät tarkastukset” sekä ”EKTR-ohjelman sujuva päättäminen ja uuden EMKR -ohjelmakauden valmistelu”. Ohjelmakaudella teknistä tukea on käytetty mm. seuraavan toimintaohjelman ennakoarviointiin ja uuden tietojärjestelmän kehittämiseen. Kalataloushallinnossa henkilöstön palkkaamiseen teknistä tukea on käytetty varsin vähän eikä siihen ohjelmavarojen vähäisyyden vuoksi ole suuria mahdollisuuksiakaan. Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa on yksi henkilö palkattuna koko ohjelmakauden ajaksi tehtäväänään mm. analysoida tuettavien yritysten kehittämissuunnitelmia sekä taloustilannetta ja osallistua tukipäätösten valmisteluun.

Esimerkkejä vuonna 2014 käynnistyneistä hankkeista

Kiertovesikasvatuksen kokeilu- ja oppimisympäristö

Toteuttaja: Luonnonvarakeskus

Toimenpide: 3.1. Alan ammattikunnan toimet

Tuki: Hankkeelle myönnetty EKTR-toimintaohjelman tuki 740 000 €.

Hankkeessa luodaan kiertovesikasvatuksen innovaatioympäristö, joka tulee jatkossa mahdollistamaan uusien innovaatioiden tekemisen ja tiiviimmän kumppanuuden tutkimuksen, yritysten ja koulutuksen välillä. Hanke tuo yhteen Suomen kaikki kiertovesitoimijat. Hankkeessa rakennetaan Suomessa uudenlainen kiertovesikasvatuksen kokeilusysteemi, joka muodostuu 8–10 erillisestä kiertovesiyksikön pienoismallista. Järjestelmä antaa uudenlaisia mahdollisuuksia kiertovesikasvatuksen tekniikan ja käytännön kehittämiseen. Yhteinen kehitystyö parantaa tutkimuksen elinkeinolähtöisyyttä ja voi johtaa myös nopeisiin tuotannossa sovellettaviin innovaatioihin. Kokeilu- ja oppimisympäristön kiertovesiyksiköistä tehdään joustavasti muunnettavia, mikä parantaa niiden käytettävyyttä tulevaisuuden muuttuvissa kehitystarpeissa. Kokeelliset yksiköt rakennetaan vastaamaan kaupallisessa kiertovesikasvatuksessa yleisesti käytössä olevia ratkaisuja, mikä edistää ja nopeuttaa tutkimustulosten siirtoa käytäntöön.

Ilmasilta – lohikalojen kutupaikkojen teko helikopteria hyväksi käyttäen

Toteuttaja: Cursor Oy

Toimenpide: 3.2 Vesieläimistön ja kasviston suojelu ja kehittäminen

Tuki: Hankkeelle myönnetty EKTR-toimintaohjelman tuki 310 500 €.

Hankkeessa rakennetaan Kymijoella vaelluskaloille (pääasiassa lohelle) soveltuvia kutualueita. Kutu- ja poikastuotantoalueiden määrä on kartoitettu 2000-luvulla koko Kymijoen alaosalta, joten puutteet ja järkevät kohteet ovat hyvin tiedossa. Koska kutualueita luodaan Kymijoen alaosan patojen yläpuolisille koskialueille, hanke parantaa huomattavasti vuonna 2015 kansallisin varoin rakennettavasta Korkeakosken kalatiestä saatavaa hyötyä. Suunnitelman mukaisella soramäärällä voidaan toteuttaa arviolta 3 000 – 4 000 m² uutta kutualuetta. Hanke on hyvin linjassa Itämeren monivuotisen lohien hoitosuunnitelman ja kalatie-strategian kanssa. Hankkeen ansiosta Itämeren lohien kalastusmahdollisuuksia voidaan lisätä erityisesti Suomenlahden kiintiön osalta. Soraistukseen käytetään helikopteria. Kymijoella on paljon koski- ja virta-alueita, joille soran kuljettaminen perinteisin kunnostusmenetelmin on hyvin vaikeaa tai mahdotonta. Sopivia teitä ei ole ja joki on koskialueiden kohdalla 150 - 350 metriä leveä. Helikopterimenetelmä soveltuu erinomaisesti leveään, syvään ja voimakasvirtaisen uoman soraistuksiin. Helikopterikunnostuksen etuja verrattuna perinteiseen kaivinkoneella tehtävään soraistukseen ovat mm. toteutuksen onnistuminen virtaamasta riippumatta, maastolle ja mm. luontodirektiivin suojelemille lajeille (Kymijoen alaosa on Natura-alue) aiheutuvat vähäiset vahingot ja työturvallisuus.

3.5 Seurantajärjestelyt

Euroopan kalatalousrahaston rahoituksen seurantajärjestelmän kehittäminen käynnistyi vuonna 2007 ja sen ensimmäiset osat otettiin tuotantokäyttöön vuoden 2008 alussa. Tietojärjestelmän tietotekninen ratkaisu ei kuitenkaan vastannut sille asetettuja vaatimuksia. Ensimmäisen tietojärjestelmän kehittäminen keskeytettiin ja uuden seurantajärjestelmän kehittäminen käynnistettiin vuoden 2009 alussa. Järjestelmä otettiin tuotantokäyttöön pääosin syksyllä 2009. Tietojärjestelmän kaikki osiot otettiin käyttöön vuoden 2010 aikana.

Toimintaohjelman väliarvioitsijaksi valittiin Net Effect Oy. Arviointi jakautui kahteen teemaan. Ensimmäisessä teemassa, strategia ja tukien vaikuttavuus, tarkasteltiin strategian toimivuutta ja toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia, toimintaohjelman sisäistä ja ulkoista koherenssia sekä rahoitettujen hankkeiden valintakriteerejä ja vaikuttavuutta sekä päätöksenteon muotoja. Tämän lisäksi ensimmäisessä teemassa arvioitiin eri toimenpiteiden vaikuttavuutta alkutuotannon kehitykseen, hyljepalkkiojärjestelmää ja siihen kohdistuvia mahdollisia muutostarpeita sekä ympäristövaikutuksia. Toisessa teemassa, kalataloustoimintaryhmä, arvioitiin kalataloustoimintaryhmän toimintaa uutena kehittämismallina, ryhmien alueellisten strategioiden johdonmukaisuutta kansallisen strategian ja toimintaohjelman kanssa sekä ryhmien vaikutuksia yhteistyön lisäämiseen eri toimijoiden välillä. Väliarviointi lähetettiin komissiolle kesäkuussa 2011.

Tarkastusviranomainen

Maa- ja metsätalousministeriön sisäinen tarkastus elinkeinokalatalouden toimintaohjelman (EKTR) tarkastusviranomaisena valmisteli asetuksen (EY) N:o 1198/2006 artiklan 61 vaatimusten mukaisesti toimintaohjelmasta vuosittaisen tarkastuskertomuksen ja lausuman EU-komissiolle. Vuosiraportointi perustui kauden aikana tehtyihin järjestelmätarkastuksiin ja otantatarkastuksiin (paikan päällä tehtävät, hankkeisiin kohdentuvat toimien tarkastukset).

Tarkastusviranomainen teki yhteensä seitsemän järjestelmätarkastusten jälkitarkastusta toimintaohjelman tarkastusstrategian mukaisesti. Maaseutuviraston (MAVI) valvontaosasto valmisteli ja toteutti otannan, jonka perusteella MAVIn hanketarkastusyksikkö tarkasti ja raportoi 31 toimien tarkastusta.

Todentamisviranomainen

Todentamisviranomainen oli tehnyt ohjelmakauden aiempien vuosien kuluessa tarkastuskäynnin jokaiseen välittävänä elimenä toimineeseen ELY-keskukseen. Vuonna 2014 kyseisiä tarkastuksia ei enää tehty. Manner-Suomen osalta menoilmoitus ja maksupyyntö komissiolle tehtiin 30.6.2013 tilanteen mukaisena 31.10.2014. Ahvenanmaan menoilmoitus ja maksatuspyyntö toimitettiin komissiolle 9.12.2014 tilanteen 30.6.2013 mukaisena.

3.6 Havaitut merkittävät ongelmat ja niiden poistamiseksi toteutetut toimenpiteet

Toimintaohjelman täytäntöönpanossa ei ole havaittu merkittäviä ongelmia.

3.7 Komission toimintaohjelman vuosittaisen tarkastelun perusteella antamat suositukset

Komissio ei antanut suosituksia. XXXDahyväksyi tarkastusviranomaisen toimittaman vuotuisen tarkastuskertomuksen.

3.8 Komission tekemät päätökset koskien toimintaohjelman rahoitusosuuksia

Komissio on 6.5.2015 tekemällään päätöksellä vapauttanut Suomen toimintaohjelman EU-osuutta 957 480 euroa, liittyen asetuksen (EY) No 1198/2006 artiklan 90(1) mukaisen maksunpyynnön toimittamisen aikarajaan (n + 2 sääntö), joka umpeutui kyseisen määrän osalta 31.12.2004.

3.9 Takaisin maksettu tai uudelleen käytetty tuki

Vuoden 2014 aikana tehtiin yhdeksän takaisinperintäpäätöstä, jotka olivat yhteensä suuruudeltaan 243.159 euroa. Summasta oli maksettu takaisin 124.401 € vuoden 2014 loppuun mennessä.

3.10 Asetuksen (EY) N:o 1198/2006 56 artiklassa tarkoitettu huomattava muutos

Toimintaohjelman todentamisviranomaisen on tehnyt ns. OLAF-ilmoituksen kahdesta hankkeesta, joissa tukikelvoton yritys (Orkla Foods) on ostanut tukea saaneen yrityksen (Boyfood). Hankkeissa on tehty takaisinperintäpäätökset 15.9.2014. Hankkeiden numerot ovat 0925474 ja 1000294 ja sääntöjenvastaiset menot 20.662 ja 27.474 euroa (EU:n ja valtion julkiset menot yhteensä).

3.11 Toimintaohjelman täytäntöönpanon yleistilanteessa ja yleisissä edellytyksissä tapahtuneet muutokset

Toimintaohjelman täytäntöönpanossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia kertomusvuonna.

4 TEKNISEN AVUN KÄYTTÖ

Hallintoviranomainen on myöntänyt ELY-keskuksille käyttövaltuuden teknisen tukeen, jonka avulla on tiedotettu toimintaohjelmasta ja esimerkiksi kehittämishankkeiden hakumahdollisuudesta. Teknistä tukea on varattu Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelmaan 1 332 000 euroa. Toimenpiteistä on rahoitettu viime vuoden loppuun mennessä yhteensä 31 hanketta, joissa on toimintaohjelman mukaista julkista tukea sidottu yhteensä 1.243.000 euroa. Teknistä tukea on myönnetty mm. Pro Kala ry:n yrityspalvelu-hankkeeseen, jolla on edistetty alan yrittäjien ammat-tiosaamista ja avustettu kehittämissuunnitelmien laadinnassa. Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa on palkattu yritystutkija, joka tarjoaa kaikille ELY-keskuksille taloushallinnollisia neuvontapalveluita. Hän on myös avustanut yrittäjiä kehittämissuunnitelmien laadinnassa. Teknise-llä tuella on lisäksi rahoitettu mm. seurantakomitean toimintaa ja esitteiden tuottamista, verkos-tokoordinaattoritoimintaa sekä tehty valmisteluja seuraavaa ohjelmakautta varten.

5 TIEDOTTAMINEN JA JULKISTAMINEN

5.1 Toteutetut toimenpiteet

Maa- ja metsätalousministeriön Internet-sivuilla on ylläpidetty EKTR-sivuja, joilla on koottu oh-jelma-asiakirjat sekä tuen hakuun liittyvät ohjeet ja lomakkeet. Sivulla tiedotetaan myös mm. määräaikaaisista hauista. Toimintaohjelmasta on laadittu yleisesite.

Euroopan kalatalousrahastosta rahoitettujen hankkeiden tiedot julkaistaan maa- ja metsätalousmi-nisteriön Internet-sivuilla (http://www.mmm.fi/fi/index/ektr/Rahoitetut_hankkeet.html). Kehittä-mishankkeiden loppuraportit löytyvät osoitteesta <http://www.mmm.fi/fi/index/ektr/Loppuraportit.html>. ELY-keskusten omilta www-sivuilta on linkki maa- ja metsätalousministeriön EKTR-sivustolle.

Vuoden 2014 tiedotuskampanjana julkaistiin tammikuussa 2015 viides sähköinen uutiskirje toimintaohjelman saavutuksista. Sitä jaettiin laajalti sidosryhmille sähköpostitse, minkä lisäksi se on luettavissa maa- ja metsätalousministeriön Internet-sivuilla: http://mmm.multiedition.fi/eva/2015/1-2015/index.php?_nlid=9604.

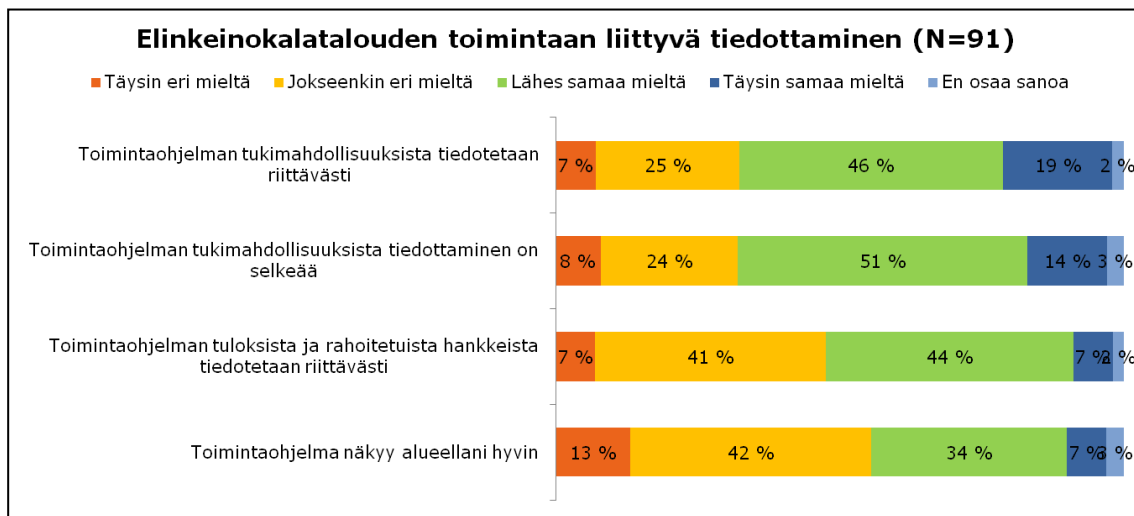
Ministeriön ja ELY-keskusten edustajat pitävät ajoittain esityksiä toimintaohjelman täytäntöönpanosta sidosryhmien tilaisuuksissa. Lisäksi kalatalousryhmien aktivaattorit ovat tiedottaneet EKTR-hakumahdollisuuksista.

5.2 Tiedotus- ja julkistamistoimenpiteiden tulosten arviointi

Suomen elinkeinokalatalouden sektori on pieni ja alan toimijat ovat jo aiempien ohjelmakausien aikana oppineet hyödyntämään EU-rahastoista osarahoitettujen ohjelmien mahdollisuuksia. Kuluvan ohjelmakauden tiedotus on täydentänyt aiempaa tiedotusta ja alan toimijoiden voidaan arvioida olevan hyvin tietoisia toimintaohjelman tarjoamista mahdollisuuksista. Yksityiskohtainen neuvonta tapahtuu tapauskohtaisesti ELY-keskuksissa, joilla on pitkä ja hyvä asiantuntemus tukisäännöistä.

Toimintaohjelman väliarvioinnin yhteydessä tehdyn kyselyn perusteella yli 60 % vastanneista oli sitä mieltä, että tukimahdollisuuksista tiedotetaan riittävästi ja tiedottaminen on selkeää. Alle 10 % vastanneista oli täysin eri mieltä. Hieman kriittisempiä oltiin toimintaohjelman tuloksista tiedottamiseen sekä näkyvyyteen.

Kuva 7: Väliarvioinnin sähköisen kyselyn vastaukset toimintaohjelman tiedotuksen onnistuneisuudesta (Lähde: NetEffect Oy)

Uutiskirje on osoittautunut onnistuneeksi tavaksi välittää tietoa toimintaohjelman saavutuksista. Uutiskirjeen artikkeleita on lainattu kalatalousalan järjestöjen lehdissä ja Internet-sivuilla.

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että elinkeinokalatalouden merkitys Suomessa on verraten pieni. Tästä syystä alan hankkeet harvoin ylittävät uutiskynnyksen eivätkä joukkotiedotusvälineet välttämättä nosta uutisissaan lainkaan esiin, että hanke on saanut rahoitusta Euroopan kalatalousrahastolta ja Suomen valtiolta, vaikka hankkeiden tiedotuksessa noudatetaan EU:n asetusten sääntöjä.

6 YHTEISÖN LAINSÄÄDÄNNÖN NOUDATTAMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Kertomusvuonna ei ilmennyt yhteisön lainsäädännön noudattamiseen liittyviä merkittäviä ongelmia.

7 TÄYDENTÄVYYS SUHTEESSA MUIHIN RAHASTOIHIN JA STRATEGIOIHIN

Muut EU-rahastot

Toimintaohjelman rahoituksen täydentävyys ja yhteensovittaminen muihin rahoitusvälineisiin varmistetaan alueella ELY-keskuksissa tehtävän koordinaation avulla. Valtioneuvosto on 4.3.2010 työ- ja elinkeinoministeriön esittelystä asettanut alue- ja rakennepolitiikan neuvottelukunnan alueiden kehittämistä ja sitä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien valmistelun yhteensovittamista, ennakointia, seuranta- ja arviointia varten. Tämä korvaa aiemman rakennerahastoneuvottelukunnan.

Itämeri-strategia

EU:n Itämeri-strategia hyväksyttiin kesällä 2009. Strategian laati Euroopan komissio Eurooppa-neuvoston toimeksiannosta. Suomi osallistuu aktiivisesti EU:n Itämeri-strategian toteuttamiseen ja johtaa strategian neljää osa-aluetta, mm. maa- metsä- ja kalataloutta. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa maa-, metsä- ja kalatalouteen keskittyvästä osa-alueesta, ns. prioriteetti 9:stä. Kalatalousosiota maa- ja metsätalousministeriö koordinoi yhdessä Ruotsin kanssa.

Painopistealue 9:n tavoitteiden saavuttamiseksi kalastajia on tuettu pyydysten vaihtamiseksi hylkeenkestäviksi niillä alueilla, joilla kärsitään hylkeen ylisuureksi kasvaneesta kannasta.

Toimintalinjassa 1 ns. hylkeenkestävät push-up -pyydykset palvelevat eri tavoin sekä ekologista että taloudellista kestävyyttä. Ensinnäkin kalastajien siirtyessä verkkokalastuksesta rysäkalastukseen kalastuksen valikoivuus lisääntyy, koska nuoret kalat voidaan vapauttaa elossa pyydyksistä. Toiseksi pyydysten kestävä materiaali estää hylkeitä vahingoittamasta niitä.

Toimintalinjassa 2 on rahoitettu kiertovesiteknologiaan perustuvien kalanviljelylaitosten perustamista. Laitokset sijoittuvat yleensä sisämaahan, joten ne eivät korvaa merialueen verkkoaltaiden kasvatusta.

Toimintalinjasta 3 on rahoitettu muutamia hankkeita, jotka liittyvät kestäväan kalastukseen. Esimerkiksi on selvitetty mahdollisuuksia perustaa kalajauhotehdas Suomeen. Tällöin Itämerestä pyydetyn kalan ravinteita voitaisiin kierrättää Itämeren ekosysteemin alueella, eikä vastaavaa raaka-ainetta enää tuotaisi muualta. Ahvenanmaalla on lisäksi toteutettu pilottihanke, jossa on kokeiltu ensimmäistä kertaa laajamittaisesti Itämeren oloissa, voidaanko simpukanviljelyn avulla poistaa ravinteita vedestä.

Lisäksi on toteutettu sijainninohjaus-hanke, jonka tavoitteena on tunnistaa vesiviljelylle ja ammatikalastukselle parhaiten soveltuvat alueet. Arvioitaessa alueiden soveltuvuutta perusteena käytetään mm. ympäristö- ja muita näkökulmia. Suunnitelman laadinta on rahoitettu osin EKTR-varoin.